

Školní vzdělávací program

Poznáváme svět pro život

Motto:

„Pomoz mi, abych to zvládl sám.“

Projednáno na pedagogické radě dne 30. 8. 2023

Projednáno na provozní poradě dne 30. 8. 2023

Projednáno na schůzi rodičů dne 21. 9. 2023

Zveřejněno na nástěnce přístupné zákonným zástupcům a zaměstnancům mateřské školy.
Zpracováno podle upraveného **Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, na základě ustanovení zákona č.82/2015 Sb. A zákona č 178/2016 Sb., kterým se mění zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Upravený RVP PV nabývá účinnosti od 1. 9. 2021**

ŠVP je základní dokument pro předškolní vzdělávání v mateřské škole Velké Hoštice. Vymezuje hlavní cíle, záměry a obecný rámec učiva pro celou dobu docházky dítěte do mateřské školy. ŠVP je závazný dokument pro tvorbu třídních vzdělávacích programů s konkrétní vzdělávací nabídkou.

ŠVP Mateřské školy Velké Hoštice vypracoval tým pedagogických pracovníků mateřské školy pod vedením ředitelky Lenky Prokšové a dne 30. srpna 2023 byl schválen pedagogickou radou.

Vydala ředitelka mateřské školy: **Lenka Prokšová**

Platnost od 1. 9. 2023 – 1. 9. 2026

Č. j. 138 /2023

Fotogalerie

OBSAH

1. INFORMACE O ŠKOLE	5
1.1 Identifikační údaje o škole	5
1.2 Obecná charakteristika školy	6
2. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
2.1 Věcné podmínky	7
2.2 Životospráva.....	8
2.3 Psychosociální podmínky	11
2.3.1 Potřeba bezpečí, jistoty, stálosti, pořádku	11
2.3.2 Potřeba lásky, shody, náklonnosti, sounáležitosti.	12
2.3.3 Potřeba sebedůvěry, sebeúcty, úspěchu.	12
2.3.4 Potřeba seberealizace, sebeuplatnění.	12
2.4 Organizace	13
2.5 Řízení školy	14
2.6 Personální a pedagogické zajištění	14
2.6.1 Pedagogické zásady a metody pedagogické práce	16
2.7 Spoluúčast rodičů	19
2.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	20
2.9 Vzdělávání dětí nadaných	21
2.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	21
3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	22
3.1 Uspořádání tříd	22
3.2 Přijímání dětí do mateřské školy	22
3.3 Adaptace.....	23
3.4 Organizace dne.....	24
3.5 Povinné předškolní vzdělávání	25
3.6 Distanční vzdělávání	26
3.7 Individuální vzdělávání dítěte	27
3.8 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	28
4. VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE	29
4.1 Filosofie mateřské školy.....	29
4.1 Vize, mise, koncepční záměr mateřské školy.....	29

4.1.1	Mise	29
4.1.2	Koncepční záměr mateřské školy	30
4.2	Hlavní cíl	31
4.3	Hlavní záměry	31
4.4	Charakteristika vzdělávacího programu	32
4.5	Metody, formy a prostředky předškolního vzdělávání u nás	33
4.6	Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami	36
4.6.1	Cíle vzdělávání	36
4.6.2	Individuální vzdělávací plán	36
4.7	Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními	37
4.7.1	Podpůrná opatření prvního stupně	37
4.7.2	Podpůrná opatření druhého až pátého stupně	38
4.8	Vzdělávání dětí nadaných	38
4.9	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	39
4.9.1	Vzdělávací program pro děti mladších tří let	40
5.	Vzdělávací obsah	44
6.	Rámcové cíle	44
6.1	Dílčí cíle	45
6.2	Integrované bloky – vzdělávací nabídka	46
6.3	Doplňkové programy	68
6.3.1	Program prevence sociálně patologických jevů, šikany, projevu násilí, xenofobie a intolerance	68
6.3.2	Program výchovy k bezpečí, zdraví a zdravému životnímu stylu	72
6.3.3	Program environmentální výchovy	79
6.3.4	Program primární přípravy na vzdělávání „Předškoláček“ a informativní výchova	82
6.4	Vnitřní dokumenty	87
6.4.1	Školní řád a vnitřní řád školní jídelny výdejny	88
7.	EVALUAČNÍ SYSTÉM	88
8.	POUŽITÁ LITERATURA	91

Mateřská škola Velké Hoštice, příspěvková organizace
Pekliska 56, Velké Hoštice 747 31

1. INFORMACE O ŠKOLE

1.1 Identifikační údaje o škole

Název	Mateřská škola Velké Hoštice, okres Opava, příspěvková organizace
Sídlo	Pekliska 56, 747 31 Velké Hoštice
IČ	70961549
Právní forma	příspěvková organizace od 1. 7. 2002
Kontakt	telefon: 553 764 070, email: ms.hostice@tiscali.cz
Ředitelka školy	Lenka Prokšová
IZO ředitelství	600142370
Identifikátor školy	107629097
Zřizovatel školy	Obec Velké Hoštice
Sídlo	Zámecká 195, 747 31 Velké Hoštice
Telefon	553 764 062
Charakter školy	Mateřská škola s celodenním provozem
Součástí školy	Školní výdejna
Kapacita	68 dětí
Počet tříd k 1. 9. 2023	3
Počet dětí k 1. 9. 2023	66
GDPR kontakt na pověřence	Mgr. Kamil Nečas, tel: 777 093 685 mail: kamilnecas@hlucinsko-zapad.cz

1.2 Obecná charakteristika školy

Počátek historie mateřské školy ve Velkých Hošticích se datuje od roku 1937. Naše mateřská škola byla postavena v akci „Z“ tj. svépomocí v roce 1981. V roce 2009 byla provedena rekonstrukce celé budovy mateřské školy – výměna oken, oprava střechy, zateplení, nová fasáda, nové rozvody, výměna ústředního topení, úprava vnitřního interiéru. Před mateřskou školou bylo vytvořeno parkoviště, nový chodník a upravená zeleň. Mateřská škola sídlí v centru obce, je prostorná, slunná s velkou zahradou, která je umístěna mimo dosah komunikací. Mateřská škola je s celodenním provozem. Součástí školy je školní výdejna.

Zahrada je vybavena zahradním altánkem, zahradními stoly a lavicemi, dřevěnými sestavami se skluzavkou, houpačkami, lezeckou stěnou s lanovým žebříkem a pískovištěm. V roce 2016 byl opravený altán a terasa. V roce 2017 byla dokončena rekonstrukce sklepu a prostoru pod balkónem. Byl vytvořen nový hrací prostor pro děti, terénní úpravy, výsadba trávy a keříků. Zakoupení a montáž horolezecké stěny, lanové rampy, nové lavičky a stoly. Jednotlivé třídy jsou vybaveny kvalitním dětským nábytkem, děti mají dostatek hraček, pomůcek, knih, sportovního náradí, výtvarného materiálu. V roce 2019 byl vyroben nový stůl pro učitelky, výtvarný stůl pro děti, nové šatnové bloky. Ve třídě v přízemí je vylitá nová podlaha a zakoupený nový koberec. V roce 2020 zakoupení a montáž atrakce pro děti, opičí dráhy pro rozvoj hrubé motoriky a zručnosti dětí. V létě se uskutečnila rekonstrukce (modernizace) horního patra, která obnášela, zazdění průchozích dveří ze třídy Broučci do třídy Žabiček a nové dveře do třídy Žabiček z chodby, vylití podlahy v herně a třídě, položení nového koberce a lina. Dále byly instalovány nové posuvné dveře, dělicí hernu a třídu v obou patrech. Ve třídě v prvním patře byl zakoupen nový stůl a židle pro předškoláky a také nové židle k výtvarnému stolu pro děti. Ve třídě v přízemí, byl vyroben stůl pro paní učitelky a přihrádky pro předškoláky a dále nový koutek DÍLNA (dva pracovní ponky pro rozvoj polytechnického vzdělávání). Z financí Šablony II. jsme zakoupili nový PC počítač a laserovou tiskárnu. Součástí mateřské školy je výdejna stravy.

Ve školním roce 2020/2021 je naplněna kapacita mateřské školy do počtu 68 dětí. MŠ navštěvují děti, které jsou rozděleny do tří tříd podle věku. Ve dvou třídách je 28 dětí a v třetí je 12 dětí. Ve školním roce 2022/2023 byla vybavena II. třída Broučků novým nábytkem – kuchyňka, lékař, obchod, knihovnička a hudební koutek, kadeřnictví. V tomtéž roce byl instalován v I. třídě Žabičky projektor s plátnem a proběhla zde rekonstrukce skříní. Kabinet v druhém patře byl doplněn o novou, prostornou, vestavěnou skříň.

2. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vycházíme z analýzy současného stavu.

2.1 Věcné podmínky

Velikost a vhodnost prostor ve třídách II. a III. vzhledem k počtu dětí vyhovuje normám dle vyhlášky č. 410/2005, Sb.,

Třídy jsou vybaveny stoly a židličkami dle velikosti dětí. Děti mají bohatě vybavené prostředí: prostorné třídy s dostatkem hraček, pomůcek a materiálů. Hračky a pomůcky mají umístěny v otevřených a nízkých skříňkách, velikost nábytku umožňuje samostatný výběr hraček. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a učitelkami plně využíváno. V každé třídě mají děti relaxační koutek. Daří se nám vytvářet centra aktivit s dostatečným množstvím didaktického materiálu tak, aby děti mohly objevovat, zkoumat a poznávat. Ve třídách mají děti k dispozici tělovýchovné nářadí, které umožňuje pohybové aktivity. Třídy si děti zdobí svými obrázky a různými výtvary s pomocí svých učitelek.

V I. třídě je zapsáno 12 nejmladších dětí dle schválení hygieny. V jedné místnosti je herna a dva stolečky, kde děti pracují, studují. Z praktického hlediska je velikost této třídy nevyhovující, což se nejvíce projevuje při tělovýchovných činnostech.

Na co se zaměříme: Co nejvíce využívat pobyt venku a volné třídy k pohybovým aktivitám.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy, splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti, vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin, pravidelné sečení trávy apod.).

MŠ má prostornou zahradu, která poskytuje dětem široké pohybové využití v průběhu celého roku. Zahrada je vybavena dřevěnou sestavou se skluzavkou, horolezeckou stěnou pískovištěm, houpačkami, zahradním domkem, průlezkami, lavicemi a stoly. Spodní část zahrady je vybavena horolezeckou stěnou a lanovou rampou.

Co se změnilo: V III. třídě byl zakoupen stůl pro učitelky, přihrádky pro barevné organizéry na portfolia dítěte. Stoleček, lavice a židličky u knihovny – vytvořen čtenářský koutek. Žížalice na rozvoj jemné motoriky, nový koberec s elipsou, posuvné dřevěné dveře, vytvořené nové centrum aktivity – NAŠE DÍLNA s dvěma dřevěnými ponky a nářadí – rozvoj polytechnického vzdělávání. Nový výtvarný stůl a také mobilní interaktivní panel, na kterém mohou pod

vedením kvalifikovaných učitelek v omezeném čase pracovat s výukovými programy. Přitom je respektován věk dětí.

Ve sborovně pro učitelky nový počítač a laserová tiskárna.

Ve II. třídě zakoupen nový stůl pro učitelky, nový koberec s elipsou, nové lino ve třídě, dřevěná zástěna, vytvořen čtenářský koutek jako ve III. třídě, zakoupen stůl a židle pro předškoláky, nový projektor a plátno.

Ve III. třídě nová skříň na šanony a pomůcky.

V šatně mají děti nové šatnové skříňky.

Na zahradě nové průlezky, dřevěné auto s kuchyňkou, dřevěná kuchyňka a vyvýšený záhon pro děti.

Na co se zaměříme:

- **centra aktivit:** dotváření center aktivit, doplňování novými pomůckami a hračkami – podle finančních možností, postupně až do roku 2023
- **venkovní činnosti:** v maximální míře přesouvat činnosti ven, využívat přírodu v okolí naší MŠ, zahradu, zámecký park
- **zahrada:** nové atrakce pro děti – vláček a centra aktivit – do roku 2026.

2.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku. Spolupráce se školní jídelnou je velmi dobrá.

Děti mají zajištěno plnohodnotné stravování, s velkým důrazem na zdravou stravu. Děti mají po celý den k dispozici nápoj – pitný režim, a to ve formě čaje, vody, džusů, minerálek, vody s citrónem či bylinkami.

Děti mají stále k dispozici i na zahradě dostatek tekutin (minerálky, čaje, vodu). Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly.

Z důvodu rozličných stravovacích návyků dětí a pro větší jejich motivaci k ochutnání nového, dáváme dětem možnost, že si u svačinky mohou vybrat ze dvou druhů nápojů, velikost pečiva, množství pomazánky. K obědu mají všechny děti k dispozici prostírání a příbory, kdy mladší děti používají příbor podle potřeby, nejmladší děti používají lžíci a u předškoláků dbáme na používání příboru celého. Motivujeme děti, ať postupně ochutnávají i jídla, která z domova neznají. Respektujeme volbu dětí, nikdy nejsou do jídla nuceny.

Během stolování jsou děti vedeny k samostatnosti, správným společenským a kulturním návykům.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, s ohledem na povinnou čtyřhodinovou docházku u dětí rok před nástupem do povinného vzdělávání (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.) Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší, počasí a potřebám dětí. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidné činnosti po vyslechnutí pohádky, předškolní děti po krátkém odpočinku plní úkoly z programu: "My se školy nebojíme", nebo se učitelky věnují dětem individuálně podle potřeb. Ve všech třídách odpočívají děti podle individuální potřeby, nejsou ke spánku nuceny, ale musí zachovat klid, aby nerušily ostatní kamarády, kteří spí. Všechny děti odpočívají minimálně 45 minut. Nespící děti pak mají možnost využít klidových činností. Dětem s větší potřebou spánku je umožněno v klidu spát. Děti si mohou přinést z domova svého oblíbeného „mazlíčka“ - hračku nebo polštářek.

Děti mohou použít WC podle svých potřeb, snažíme se zajistit jim soukromí, podporujeme osvojování základních hygienických návyků a samostatnost. V mateřské škole zajišťujeme optimální tepelný režim, třídy. V mateřské škole dbáme na zdravotní prevenci a zdravé prostředí (větrání tříd, čistota, pořádek).

Učitelé se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Na co se zaměříme: Na podporu výchovy ke zdraví zaměřenou na rozvoj zdravých stravovacích návyků, některé děti nemají zažity správné stravovací návyky, některá jídla odmítají, protože nejsou na ně zvyklá z rodiny /zeleninové saláty, pomazánky ... Vhodně a nenásilně děti motivovat ke zdravé stravě, hry na malé kuchaře. Úzce spolupracovat v této oblasti s rodinou (úkol dlouhodobý).

Úkol pro učitelky: dbát na kulturu stolování - omezit hluk, učit děti komunikovat tiše, nemluvit s plnou pusou, plně se věnovat správné hygieně.

Úkol pro pracovnice výdeje stravy: pravidelně vařit dětem čaj již v 6:30, dát dětem možnost výběru pití (čistá voda dochucena citronem, bylinkami, bez cukru).

Pedagogický styl jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi. Došlo ke zkvalitnění v sebeobslužných dovednostech, zvláště při stolování a udržování pořádku kolem svého místa.

Působíme na děti podle hesla: "Pomoz mi, abych to zvládl sám" (M. Montessori)

- nachystat prostírání, příbory a pití
- příprava místa a úklid místa po stolování - děti nejmladší a děti středního věku
- uklidit si své pracovní místo, hračky, po stolování (rozlití, zamést drobečky, atd.)
- vedeme děti k samostatnosti při oblékání, hygieně

Působíme na děti s rituálem „Ať je třída čistá, vracím hračky na svá místa.“.

Učitelky respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí je nepřijatelné.

Rodiče respektují provoz MŠ, mají možnost vstupovat do tříd. Po dohodě s učitelkou mají možnost změnit délku docházky, čas přivádění či vyzvedávání svého dítěte. Učitelky podávají rodičům informace o prospívání dítěte vždy, když o to rodiče požádají, ale i v průběhu týdne podle potřeby. Zaměstnanci jsou ke všem dětem i rodičům vstřícní.

Na co se zaměříme: Prevence rizikového chování dětí – vedení dětí k samostatnosti při hledání řešení konfliktů. Zařazování více vztahových činností do programu tříd (úkol dlouhodobý). Prohloubit spolupráci s rodinou v této oblasti (také činnosti domů – předškoláci pracovní sešit (v letošním roce Šimonovi pracovní listy a sešit na plnění úkolů – Projekt Se Sokolem do života).

2.3 Psychosociální podmínky

Děti a dospělí se cítí v MŠ spokojeně, atmosféra ve třídách je vstřícná. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Děti mají dostatek volnosti ve své třídě, pohybují se samostatně. Mají dostatek prostoru pro spontánní činnosti, hry a volné pohybové aktivity. Mají možnost výběru činností v centrech aktivit podle vlastního typu inteligence: centrum domácnost, koutek pro pracovní a výtvarné činnosti, tělocvik, manipulační a stolní hry, knihy a písmena, kostky a doprava, stříhání, lepení, vytrhování papíru, modelování, třídění, vkládání, vypichování, obtahování, vybarvování, kreslení, dramatika, hudba, dílna – pokusy a objevy s vodou, pískem a dřevem – pracovní ponky. Pobyť venku přizpůsobujeme počasí, kvalitě ovzduší a potřebám dětí.

Děti společně s učitelkou vytvářejí společná pravidla soužití v prvním měsíci docházky, vystavují, osvojují, upevňují a s důvěrou dodržují, společně tak budují atmosféru důvěry, jistoty a bezpečí. Učitel se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiným sociálně patologických jevů u dětí – drogy, alkohol, apod.).

2.3.1 Potřeba bezpečí, jistoty, stálosti, pořádku.

V rámci adaptačního procesu mají děti dostatek času pro seznámení se s prostředím a denním řádem ve své třídě. Udržujeme po celý školní rok stabilní materiální prostředí jednotlivých tříd. Každá věc má své místo. Se změnami ve třídě se děti seznamují nebo na nich spolupracují. Denní řád je pravidelný, děti znají průběh dne, vědí, co po čem následuje. Denně s dětmi pravidelně opakujeme některé činnosti a rituály. Ve třídách mají děti osobní „šuplíčky“ na své věci (obrázky, výrobky), do kterých ostatní děti nesmí zasahovat. Dbáme na důsledné dodržování pravidel vzájemného chování ve skupině dětí, na tvorbě pravidel se děti aktivně podílejí. Postupně seznamujeme děti s celým kolektivem zaměstnanců naší mateřské školy, děti znají jménem všechny učitelky ve všech třídách. Snažíme se minimalizovat nutné organizační změny (spojování dětí), v nezbytném případě děti vždy informujeme, proč se spojují, kam půjdou a která tam bude učitelka. Učitelky jsou s dětmi stále na třídách, svou přítomností zajišťují dětem pocit jistoty a bezpečí.

Snažíme se aktivně scházet ve třídách na připravených akcích (vzájemné hospitace, vzájemné návštěvy na pohádkách, cvičení, zdravých akcích... atd.)

2.3.2 Potřeba lásky, shody, náklonnosti, sounáležitosti.

Všichni dospělí v naší mateřské škole mají k dětem laskavý a vlídný přístup. Učitelky umí děti pohladit, obejmout, když to dítě potřebuje a přijímá. Učitelky využívají respektující přístup, využívají i neformální autoritu. Podporujeme vznikající dětská přátelství. Využíváme kooperativní učení, vedeme děti ke spolupráci v malých i větších skupinách. Učitelky jsou k dětem spravedlivé, svou péči a pozornost věnují rovnoměrně všem dětem. Děti mají dostatek příležitostí k „soukromému“ rozhovoru s učitelkou. Učitelka dítě vždy vyslechne. Učitelky jsou svým chováním a jednáním dětem vzorem. Slavíme dětské svátky a narozeniny. Vedeme děti ke vzájemnému přijímání a toleranci zdravotních a etnických odlišností. Umožňujeme dětem prožívat v mateřské škole společné emocionální prožitky, např. divadla, výlety, přespávání v MŠ, apod. Umožňujeme dětem prožívat společné emocionální zážitky se svými rodiči při tvořivých dílnách, při slavnostech a dalších společných aktivitách v MŠ.

2.3.3 Potřeba sebedůvěry, sebeúcty, úspěchu.

Připravujeme takový program, ve kterém má každé dítě možnost být v některé činnosti úspěšné – individualizujeme. Využíváme zejména vnitřní motivace k činnosti, učíme děti prožívat radost ze své práce. Všimáme si a oceňujeme nejen úspěchy, ale i snahu a úsilí. V naší mateřské škole nesoutěžíme. Vystavujeme výtvarné práce všech dětí. Vedeme všechny děti i nejmladší k samostatnosti (oblékání, stolování, hygiena). Podporujeme samostatné rozhodování dětí tam, kde je to možné. Vedeme děti k tomu, aby samostatně vyjádřily svá přání a své názory. Učíme děti nebát se odmítnout nežádoucí chování.

2.3.4 Potřeba seberealizace, sebeuplatnění.

Poskytujeme dětem dostatečně podnětné prostředí, aby se každé dítě mohlo realizovat podle svých možností a schopností. V adekvátních činnostech poskytujeme dětem maximální samostatnost (pečení, hry na domácnost, na cukrárnu, příprava svačiny, příprava ovocných a zeleninových džusů, práce služby, výzdoba třídy, apod.). Zapojujeme děti do péče o prostředí

MŠ (hrabání a zametání listí, péče o květiny a vyvýšený záhonek, umývání venkovních tabulí od kříd...). K dětem přistupujeme individuálně, respektujeme jejich „hranice“, oceňujeme úspěchy.

2.4 Organizace

Organizace v mateřské škole je přiměřená potřebám a zájmům dětí. Organizace dne je variabilní, pevné časy jsou pouze pro podávání jídla, interval mezi jídly je dodržen. Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti a schopnosti dětí. Z hlediska organizace respektujeme potřeby dětí. Dětem je zajištěno potřebné zázemí, klid a bezpečí.

Během dne jsou využívány všechny prostory jednotlivých tříd, je ponechán dostatečný prostor a čas pro volnou hru a pohyb. Jsou vytvořeny podmínky pro individuální a skupinové činnosti. Spontánní aktivity převyšují nad řízenými, kdy jsou podporovány činnosti skupinové. Děti nejsou zbytečně organizovány. Činnosti na třídě vycházejí z jejich zájmu. Děti mají možnost účastnit se řízených činností podle vlastní volby, mají možnost pracovat svým tempem. Využíváme komunitní kruh a pohybové aktivity.

Plánování činností vychází ze složení dětí v dané třídě tak, aby bylo v souladu s jejich individuálními možnostmi a potřebami.

Při sledování a následném hodnocení vývoje jednotlivých dětí zjišťujeme úroveň znalostí a dovedností každého z nich a závěry z tohoto sledování promítáme do dalšího plánování činností. Pro každé dítě máme zavedenou osobní složku - tzv. portfolio, které obsahuje záznamy o dítěti jeho kresby a pracovní listy, které mají vypovídající hodnotu o jeho vývoji (šanonky, tašky, složky).

O hlavních prázdninách se mateřská škola zpravidla uzavírá na 6 týdnů a o vánočních prázdninách, vždy po dohodě se zřizovatelem a zákonnými zástupci. Rozsah omezení nebo přerušení oznamuje ředitelka mateřské školy zákonným zástupcům dětí nejméně 2 měsíce předem.

Mateřská škola může organizovat školní výlety a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy. Je vypracován Plán akcí. O uskutečnění těchto výletů a dalších akcí informuje mateřská škola zákonné zástupce dětí nejméně týden před jejich zahájením.

2.5 Řízení školy

V oblasti řízení MŠ je zajištěn fungující informační systém, opírá se o předchozí analýzu. Povinnosti, pravomoci i úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny ve vnitřních dokumentech školy. Zaměstnanci pracují jako tým, přicházejí s nápady a podněty k obohacení programu školy i v oblasti spolupráce s rodiči. Pracují samostatně a zodpovědně. Vzájemně si důvěřují, tolerují. Ředitelka hodnotí práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje. Podporuje týmovou práci.

Pravidelně (1x za 2 měsíce) informujeme veřejnost o dění v mateřské škole v obecním časopise Občasník.

Zákonní zástupci dítěte se mohou informovat o cílech, zaměření, formách a obsahu vzdělávání konkretizovaných podle podmínek uplatněných na mateřské škole ve Školním vzdělávacím programu, který je volně přístupný s dalšími dokumenty ve stojanu v zádveří. Zákonní zástupci dítěte si mohou domluvit s ředitelkou mateřské školy nebo s pedagogickým pracovníkem ve třídě, do které dítě dochází, individuální pohovor, na kterém budou projednány podstatné připomínky zákonných zástupců ke vzdělávání dítěte.

Základní informace o naší mateřské škole dostávají rodiče při zápisu do naší MŠ formou letáčku. Na zahajovacích schůzkách, zpravidla v září, jsou zákonní zástupci informováni o provozu školy, Školním řádu, vzdělávacím programu školy. Rodiče vybízíme k tomu, aby nám sdělili, oč mají zájem. Jejich podněty, připomínky nebo závěry vyplývající z anonymního dotazníku jsou mateřskou školou vnímány a realizovány.

Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních problémů dětí (Centrum Srdce v Opavě).

Spolupracujeme se základní školou při přechodu našich dětí do základní školy: návštěvy našich dětí a učitelek v ZŠ a naopak, účast učitelů ZŠ na slavnostním rozloučení našich dětí s MŠ.

2.6 Personální a pedagogické zajištění

Každá provozní zaměstnankyně zná své kompetence (Pracovní náplně, Školní řád, Vnitřní řád školní jídelny a výdejny).

Provozní zaměstnankyně se účastní na rozhodování o zásadních otázkách ŠVP. Jsou respektovány názory a náměty spolupracovníků.

Učitelky se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor. Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou komunikací pedagoga s dítětem. Učitelky dávají dětem dostatek podnětů k učení a radost z něho. Celý personál vede děti tak, aby se cítily v mateřské škole šťastné a rodiče byli spokojeni.

Všechny učitelky se stále sebevzdělávají, maximálně využívají nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační činnosti ředitelky školy, potřeb realizace kvalitní vzdělávací činnosti a požadavků jednotlivých učitelek (viz. Plán vzdělávání).

Dále se učitelky vzdělávají samostudiem - studiem odborné literatury předškolního vzdělávání. Využívají internet k získávání informací. Získané poznatky uplatňují v praxi. Učitelky i provozní zaměstnankyně dodržují vnitřní předpisy organizace, vlastní pracovní náplně, kompetence, které jim z těchto předpisů vyplývají. S rodiči vytvářejí partnerské vztahy a vždy se chovají profesionálně v oblasti ochrany osobních údajů. Chrání soukromí jednotlivých dětí a jejich rodiny. Spolupracují s rodiči při vzdělávání i výchově dětí.

Pedagogické zajištění:

Počet učitelek: 6

Kvalifikační předpoklady:

5 učitelky - odborná pedagogická kvalifikace - středoškolské vzdělání s maturitou

1 učitelka - odborná pedagogická kvalifikace - vysokoškolské vzdělání

Na co se zaměříme: nadále prohlubovat odbornou kvalifikaci dalším vzděláváním učitelů se zaměřením na psychický vývoj dítěte předškolního věku, vzdělávání zaměřit na prohloubení pedagogických, psychologických dovedností se zaměřením na výchovné problémy, řešení konfliktů a prevenci výchovné problémy, řešení konfliktů.

Personální podpora - školní asistent (Šablony JAK I.), asistent pedagoga

Provozní zaměstnanci:

Počet provozních zaměstnanců: 2 (každá s úvazkem 0,69 - úklid, 0,25 - výdej stravy) a 1 (s úvazkem 0,375 úklid, 0,125 – výdej stravy)

Provozní zaměstnanci jsou nedílnou součástí školy, zajišťují hladký provoz školy a podílí se na uspokojování základních fyziologických potřeb dětí. Kvalita jejich práce a jejich osobnostní vlastnosti přispívají k pozitivnímu školnímu klimatu.

Obsazení tříd 2023-2024	Učitelky	Věkové složení tříd
I. třída "Žabičky"	Lenka Prokšová Zdenka Schaffránková	3leté děti
II. třída "Broučci"	Monika Mušíková Barbora Konupka	4 - 5leté děti
III. třída "Motýlci"	PhDr. Drahomíra Vitásková Vladimíra Martiňáková	5 - 6leté děti

Ve třídách „Motýlci“ a „Broučci“ je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek každý den 3 hodiny a ve třídě „Žabičky“ jeden týden 3 hodiny a druhý týden 2 hodiny.

Paní učitelky se překrývají na část řízených činností, pobyt venku, oběd, hygiena a začátek odpočinku.

2.6.1 Pedagogické zásady a metody pedagogické práce

Ve výchovně vzdělávací práci s dětmi dodržujeme základní pedagogické zásady a používáme zejména metody, které vedou děti k aktivitě, experimentování, hledání, k přemýšlení a formování vlastních názorů a ke zdravému sebevědomí. Uvedenými pravidly se řídí celý pedagogický kolektiv mateřské školy.

Zásady:

- **zásada úcty ke každému člověku** – úcta ke druhým lidem i k sobě samotnému jsou dva základní projevy lidské důstojnosti. Respektujeme a vážíme si každého dítěte, s jeho individuálními a osobními potřebami. Chválíme, důvěřujeme, posilujeme sebedůvěru dětí
- **zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti** – uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte, které je podněcují, dávají mu naději na úspěch a přispívají k jeho optimálnímu rozvoji
- **Zásada opory a kladné rysy dítěte** – denním intenzivním kontaktem dítě dobře poznáváme, snažíme se nacházet a vyzvedávat jeho kladné stránky, oceňujeme konkrétní úspěchy, negativním projevům se snažíme předcházet, empaticky je usměrňovat, volíme postupy vhodné a účinné v předškolním věku

- **Zásada aktivity dětí** – vědomosti a dovednosti předáváme dětem prostřednictvím vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, používáme dostatek materiálů a pomůcek, volíme metody s přímou účastí dítěte (hry, projekty, dramatizace, dialogy, apod.) Vyhýbáme se metodám, kdy je dítě v roli pasivního posluchače či příjemce hotových poznatků
- **zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem** – vytváříme pro děti prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, jsme důsledné při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti dětí. Dáváme dětem možnost, aby se v adekvátních situacích demokraticky rozhodovaly, podporujeme schopnost vyjádřit svůj názor, obhájit se
- **zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele** – soustavně a cíleně se vzděláváme, zaměřujeme se na rozvoj pedagogických a psychologických kompetencí, rozvoj komunikačních schopností i celkový osobnostní rozvoj. Vzděláváme se rovněž v oblastech, které přímo nesouvisí s oblastí předškolního vzdělávání, ale rozvíjí celkovou vzdělanost a přehled každé učitelky
- **zásada názornosti** – při práci s dětmi se snažíme volit takové činnosti, při kterých je zapojeno více smyslů (zrak, sluch, hmat, čich, chuť). Využíváme aktivity dětských smyslů, touhy dětí po poznání a chuti se účastnit zajímavých činností, hledáme přitažlivé motivace
- **zásada trvalosti** – S. Kovalíková: zapamatujeme si 10% z toho, co slyšíme, 15% z toho, co vidíme, 20% z toho, co současně vidíme i slyšíme, 40% z toho, o čem diskutujeme, 80% z toho, co přímo zažijeme nebo děláme, 90% z toho, co se pokoušíme naučit druhé. Tento poznatek nás vede k volbě optimálních metod a činností s dětmi
- **zásada soustavnosti** – poznatky dětem předáváme jako logickou soustavu, kde na sebe jevy a události navazují a jsou propojené v dynamický systém. Tento požadavek je splněn strukturou školního vzdělávacího programu a strukturami třídních vzdělávacích programů
- **zásada cílevědomosti** – s dětmi pracujeme s vědomím cíle, ke kterému záměrně směřujeme a uvědomujeme si integritu rámcových a dílčích cílů předškolního vzdělávání. Při plánování výchovného procesu respektujeme vnější i vnitřní podmínky a pružně na ně reagujeme
- **zásada vědeckosti** – při plánování a realizaci programů pro děti se řídíme současnými poznatky a informacemi, bereme na vědomí současný svět a společnost, připravujeme

děti pro život v současnosti a budoucnosti. Informace předáváme dětem tak, abychom respektovaly jejich individuální vývojové možnosti.

- **zásada spojení výchovy se životem** – připravujeme děti pro život v reálném světě, hledáme témata, která jsou jim blízká, která vycházejí z dětského světa, která odpovídají podmínkám naší mateřské školy
- **zásada spolupráce všech vychovatelů** – spolupracujeme s rodiči našich dětí, hledáme nové formy spolupráce. Kooperujeme mezi sebou v mateřské škole, využíváme potenciálu našich učitelek ku prospěchu celé mateřské školy

Metody a styly pedagogické práce:

- **názorné metody**, které vedou k přímému smyslovému poznání světa. Při činnostech s dětmi používáme reálné pomůcky, ukazujeme dětem svět, jaký skutečně je. Chodíme na poznávací vycházky, navštěvujeme místa, o kterých si s dětmi povídáme, využíváme programy se živými zvířaty, apod. Obrázky slouží jako nezbytný doplněk reálného poznávání světa
- **praktické metody**, vedoucí k bezprostřední manipulaci s věcmi a jevy. Praktické činnosti, při kterých jsou děti aktivní, mohou si vyzkoušet práci s mnoha různými materiály, surovinami. Učí se pracovním návykům, poznávají přirozenou cestou fyzikální a chemické zákonitosti, přírodní procesy, uplatňují smyslové vnímání, apod.
- **prožitkové učení**, které vzbuzuje radost a motivuje dítě k dalšímu poznávání a objevování. Dítě získává nové zkušenosti především tím, že něco dělá a že to, co dělá, prožívá. Jedná se o styl pedagogické práce, který má své charakteristické znaky:

spontánnost

objevnost

komunikativnost

prostor pro aktivitu a tvořivost

konkrétní činnosti: manipulace, experimentování a hra

celistvost (účast všech smyslů)

- **kooperativní učení**, které rozvíjí schopnost komunikace, spolupráce, vede k samostatnosti a ke hledání možných řešení. Podpora a prohlubování schopnosti spolupracovat v menších i větších skupinách, minimalizace řízení činnosti ze strany

učitelky, citlivá pomoc dětem, které si nevědí rady. Nabídka více možností řešení, vedení dětí k rozhodování, odpovědnosti za své rozhodnutí.

Tematické projekty – ve třídách začít postupně zavádět tematické projekty, vycházející z obsahu ŠVP. V projektech jsou dětem předávány odpovídající znalosti a dovednosti systematicky, srozumitelně, s využitím všech výše uvedených metod a dalších postupů, které odpovídají úrovni tříd. Děti nejsou zahlcovány neúměrným množstvím informací a podnětů, důraz je kladen na praktickou zkušenost, prožitky, opakování, vlastní iniciativu a samostatnost. Děti jsou vedeny k hledání a objevování, k řešení problémů, k aktivitě a spolupráci. V projektech je vždy brán zřetel na EVVO (vytváření odpovídajícího vztahu dětí ke společenskému i přírodnímu prostředí).

2.7 Spoluúčast rodičů

S rodiči jednáme taktně, diskrétně, chráníme soukromí rodiny, je respektována mlčenlivost. Spolupracujeme s rodiči při výchově a vzdělání. Průběžně jsou rodiče informováni na třídních schůzkách, pomocí nástěnek v šatnách školy, učitelky poskytují individuální konzultace rodičům o krocích ve vývoji a vzdělávání dětí také formou třídních schůzek, které jsou spojeny s ukázkami výchovně vzdělávací práce. Rodiče mají možnost využít individuálních konzultací, na kterých se mohou seznámit s portfoliem svého dítěte a s posuny v jeho vývoji. U dětí 3. ročníku provádíme před zápisem do základní školy hodnocení individuálního rozvoje předškoláka a na konzultačním dni seznamujeme rodiče s jeho obsahem. Rodiče všech dětí mají možnost zúčastnit se odborných přednášek konaných ve spolupráci s SPC SRDCE při ZŠ Slezského odboje v Opavě zabývající se problematikou výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Rodiče dostanou informace, jak má být jejich dítě připraveno pro vstup do ZŠ, zda je zralé a připravené pro povinnou školní docházku. Případně, zda je vhodný odklad.

O dění v MŠ pravidelně informujeme rodiče a veřejnost prostřednictvím obecního časopisu "Občasník", fotografie na rajče, internet, vývěska, Akce MŠ

Rodiče mají možnost pobývat ve škole s dítětem dle jeho potřeb, být přítomni dle zájmu ve třídě a pozorovat nebo se zapojit do činností během dne. Jsou zvány na akce školy (výstavka podzimníčeků a velikonočních ozdob, výroba dýňových strašidýlek, společné výlety, karneval). Společně připravujeme akce MŠ. Rodiče pomáhají škole při drobných opravách, přinášejí různé materiály ke tvoření, poskytováním peněžitých darů. Významné události v MŠ pro děti

pomáhají materiálně zabezpečit, např. karneval v MŠ, zahradní slavnosti, rozloučení s předškoláky apod. Rodiče umožňují a s dětmi se aktivně zapojují do obecních akcí např. Dožínky, vánoční strom, den matek na sále, odpoledne s rodinou).

Již při přijímání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče možnost nahlédnout do prostor školy. V den zápisu je pro rodiče organizován Den otevřených dveří. Prostřednictvím informačního letáčku získají základní povědomí o průběhu dne v naší mateřské škole.

Velký důraz klademe na úzkou spolupráci v době adaptačního procesu a naši společnou cestu zahajujeme vždy na začátku školního roku informativní schůzkou. Zde jsou všichni seznámeni se Školním řádem, ŠVP, Organizací dne v MŠ, Stravování v MŠ, Bezpečnost a hygiena dětí v MŠ

Rodiče se spolupodílí na analýze školy a jsou tedy spolupracovníky při zkvalitňování ŠVP. Mají dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek a to i anonymně 1x za 2 roky. Přijímáme podněty a připomínky rodičů a aktuálně je řešíme. Dosavadní ohlasy z anonymního dotazníku (červen 2017) jsou velmi pozitivní, rodiče vyjadřují spokojenost s MŠ, s organizací, s vybavením, výzdobou, informovaností, nabídkou akcí pro děti, stravováním, s prací ředitelky, s přístupem učitelek k dětem. Pro rodiče nabízíme osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí a to formou přednášek s příslušnými odborníky – speciální pedagog, poradenskými psychology aj.

Na co se zaměříme: Nadále zkvalitňovat spolupráci s rodiči dětí nejen posledním ročníku vzdělávání (upozorňovat na nedostatky ve výslovnosti, chybné držení tužky, sociální nezralost atd., doporučit vyšetření na logopedii, PPP).

V každodenním styku s rodiči budou učitelky podávat informace o chování dětí, u kterých to bude potřeba. Pokud děti přivádějí a vyzvedávají prarodiče, dohodnout schůzku s rodiči.

Pravidelnou aktualizací zlepšit informovanost rodičů o vzdělávacím programu na nástěnkách v šatně se záměrem zlepšení spoluúčasti rodičů na vzdělávání svých dětí. Provádět pravidelnou aktualizaci na webových stránkách MŠ (akce školy, změny v organizaci apod.)

2.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. (Např. v oblasti věcného prostředí, životosprávy dětí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce mateřské školy s rodinou apod., doplnění pomůcek, knih, spolupráce s odborníky, potřebné školení).

2.9 Vzdělávání dětí nadaných

Materiální podmínky tříd:

Nabídka pomůcek a her přesahuje svým obsahem i zaměřením věkový limit 6 let, děti mají k dispozici hry a pomůcky pro starší děti, např. na rozvoj logického myšlení, čtení, psaní, složitější tvořivé a konstruktivní stavebnice, dostatek výtvarného i pracovního materiálu.

Na co se zaměříme: zakoupení her a pomůcek pro nadané děti. Podle potřeby zakoupíme ihned.

2.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Materiální podmínky třídy:

Třída je vybavena vhodným nábytkem. Vše je umístěno v nízkých skříňkách, volně dostupné dětem. Ve třídě je dostatečné množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Dětská kuchyňka pro námětové hry, plastový domeček, lavička, dřevěné, molitanové a plastové kostky, dostatek stavebnic pro konstruktivní hry i samostatný prostor pro pracovní a výtvarné činnosti. Děti mají ve třídě velký polštář „mazlíka“ k odpočinku a prohlížení knížek.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Na co se zaměříme:

Na vybavení dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dětí - přebalovací pult, dětské nočníky a krytý náslapný odpadkový koš na použité pleny. Podle potřeby koupíme ihned.

(Zatím nemáme v MŠ děti, které by to potřebovaly).

3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Uspořádání tříd

Mateřská škola má 3 třídy s všeobecným zaměřením.

I. třída „Žabičky“	12 dětí	2 - 3 let
II. třída „Broučci“	28 dětí	3 - 5 let
III. třída „Motýlci“	28 dětí	4 - 7 let

Ve všech třídách mají děti podnětné prostředí, prostorné třídy a herny mají děti II. a III. třídy. I. třída pro 12 dětí má v jedné místnosti hernu a stoly pro stolování a činnosti, které vyžadují sezení u stolu.

Děti mají dostatečnou nabídku hraček, pomůcek, výtvarných a pracovních materiálů.

3.2 Přijímání dětí do mateřské školy

Termín přijímacího řízení stanoví ředitelka škol (zpravidla v květnu). O termínech zápisu a kritériích pro přijetí dětí do MŠ je veřejnost informována prostřednictvím plakátů ve vývěsních skříňkách v obci, v MŠ, v místním časopise Občasník, místním rozhlasem a na webových stránkách MŠ.

Děti jsou přijímány do výše kapacity mateřské školy - 68 dětí v souladu s platným školským zákonem a s vyhláškou o mateřské škole č.14/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Rodiče podávají žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání (tiskopis obdrží v MŠ u zápisu) a dokládají zdravotní způsobilost dítěte s potvrzením řádného očkování.

Na základě předem zveřejněných Kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro daný školní rok rozhodne ředitelka o přijetí či nepřijetí dítěte do MŠ.

Rozhodnutí o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání obdrží zákonný zástupce do vlastních rukou do 30 dnů po podání žádosti o přijetí. Rozhodnutí o přijetí k předškolnímu vzdělávání obdrží zákonný zástupce jen na vyžádání.

O zařazení dítěte s priznanými podpůrnými opatřeními do třídy MŠ rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, vyjádření pediatra a pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra příslušného zaměření.

ŠPZ posoudí obtíže dítěte a vydá doporučení, obsahující zdůvodnění pro zařazení dítěte do třídy a priznaná podpůrná opatření, podle kterých se bude mateřská škola ve spolupráci s rodiči dále postupovat. Doporučení má platnost maximálně dva roky.

Rozhodnout o přijetí může ředitelka školy výjimečně i na dobu určitou – zkušební dobu tří měsíců, a to v případě, není li při zápisu do MŠ zcela zřejmé, do jaké míry bude dítě schopno přizpůsobit se podmínkám MŠ.

3.3 Adaptace

Cíl adaptace

Ulehčit adaptaci dítěte na prostředí mateřské školy, kolektiv dětí a zaměstnanců.

Postup adaptace

Učitelka dohodne se zákonným zástupcem potřebnou dobu jeho přítomnosti v mateřské škole, která se bude úměrně se zvykáním dítěte na prostředí mateřské školy zkracovat. Se zákonnými zástupci /pokud to podmínky dovolí/ bude dále dohodnuto, že pokud dítě bude nepřítomnost rodiče špatně snášet, uvědomíme o tom telefonicky zákonné zástupce tak, aby bylo možno si pro dítě přijít.

Formy adaptace

- ✚ Při zápisu dětí do MŠ se uskuteční Den otevřených dveří, kdy si zákonní zástupci s dětmi mohou prohlédnout MŠ a s dětmi si pohrát.
- ✚ Po zápisu dát možnost nově zapsaným dětem a jejich rodičům navštívit v odpoledních hodinách zahradu MŠ.
- ✚ Účast na kulturních akcích pořádaných MŠ / pouštění draků, Mikulášská nadílka, karneval, výlet na kolech, let broučků atd./.
- ✚ Přítomnost zákonného zástupce s dítětem v MŠ dle potřeby.
- ✚ Na žádost rodičů umístíme kamarády do jedné třídy po dobu adaptačního období.
- ✚ Také sourozenci jsou umístěni v jedné třídě, pokud si to rodiče přejí.
- ✚ Časté pohovory se zákonnými zástupci o zvykání jejich dítěte na MŠ.
- ✚ Třídní schůzka (říjen) se zaměřením na adaptaci dětí na prostředí MŠ, kamarády, učitelku.

3.4 Organizace dne

Mateřská škola je zřízena jako škola s celodenním provozem s dobou pobytu dětí od 6:30 do 16:00 hod. Povinné předškolní vzdělávání dětí probíhá denně od 8:00 – 12:00 hod.

Vnitřní denní režim při vzdělávání dětí

V naší mateřské škole máme pružnou organizaci. Časy činností jsou orientační s tím, že učitelky aktuálně pružně reagují na momentální situaci a zájem dětí. Pevné časy jsou pro základní péči - dobu jídla a odpočinek z důvodu respektování biorytmu dítěte.

6:30 - 9:45	individuální volba hravé, tvořivé, estetické činnosti dětí; ranní cvičení, realizace nápadů dětí, realizace didakticky záměrné činností, práce ve skupinách, individuální plánované činnosti
	<ul style="list-style-type: none">• ranní svačinka: 8:30 - 9:00 hodin
9:45 - 11:30	příprava a pobyt venku – hry, sportovní aktivity, poznávací vycházky a exkurse, individuální a zájmová činnost (v případě nepříznivého individuální a spontánní činnosti); příprava na oběd, hygiena
11:45 - 12:15	oběd , hygiena s vyčištěním dutiny ústní
12:15 - 14:00	poslech četby, hudební relaxační chvílka; spánek a odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, klidové činnosti
14:00 - 16:00	poslech četby, hudební relaxační chvílka; spánek a odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku, klidové činnosti
	<ul style="list-style-type: none">• odpolední svačinka: 14:30 - 15:00 hodin

Pracovní doba učitelek (viz. Pracovní doba) je rozvržena tak, aby bylo co nejefektivněji využito pedagogického potenciálu v době maximálního počtu dětí v mateřské škole. Ve všech třídách se učitelky překrývají 2,5 hodin denně (zpravidla od 9:30 hodin).

Provoz jednotlivých tříd:	
I. třída	8:15 - 14:30 hodin
II. třída	6:30 - 16:00 hodin
III. třída	7:30 - 15:00 hodin

- ✚ Děti se ráno scházejí ve II. třídě v 7:30 hod. odcházejí se svojí učitelkou děti ze III. třídy, v 8:15 odcházejí se svojí učitelkou děti z I. třídy.
- ✚ V odpoledních hodinách jsou opět spojeny od 14:30 hod. děti z I. a II. třídy, v 15:00 hod. se připojí děti ze III. třídy.
- ✚ Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby či v případě výletů, exkursí, divadelních představení pro děti, besídek, dětských dnů a podobných akcí.
- ✚ Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené pohybové aktivity, průpravné cviky, pobyt venku.
- ✚ Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného program.
- ✚ Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.
- ✚ Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
- ✚ Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- ✚ Individuální péče o dítě se specifickými vzdělávacími potřebami organizují učitelky ve III. třídě v průběhu odpoledního odpočinku.

3.5 Povinné předškolní vzdělávání

- **Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné (účinnost od 1. 9. 2017).**
- Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky do mateřské školy v pracovních dnech.
- Povinnost plnit předškolní vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin. Dítě má však nadále právo docházet do mateřské školy ve všech dnech, kdy je v provozu.

- Povinné předškolní vzdělávání probíhá v mateřské škole v rozsahu **4 hodin denně, a to od 8:00 do 12:00 hodin**. V této době musí být dítě přítomno v mateřské škole a účastnit se vzdělávacího programu školy.
- Dítě má právo využívat celou provozní dobu mateřské školy, tj. od 6:30 do 16:00 hod., výše uvedený rozsah je však povinný. Ostatní doba pobytu je nadále nepovinná.
- **Nepřítomnost dítěte v povinném předškolním vzdělávání musí být rodiči řádně ohlášena.**
- Ohlášení nepřítomnosti (telefon, osobní kontakt, zapsáním do sešitu v šatně MŠ) musí rodiče zajistit a nejpozději do třetího dne nepřítomnosti dítěte v mateřské škole doložit omluvný list.
- **Nepřítomnost musí být dále omluvena**, a to v podobě, kterou lze dokumentovat písemně – omluvný list, který se zakládá.
Odůvodnění nepřítomnosti dítěte v předškolním vzdělávání je v kompetenci rodičů, v opodstatněných případech však může mateřská škola požadovat doložení důvodů (např. zprávu od lékaře). Rodiče jsou pak povinni důvody doložit nejpozději do tří dnů ode dne výzvy.
- Neohlášená a neomluvená nepřítomnost dítěte v povinném předškolním vzdělávání delší než jeden týden bude ohlášena na OSPOD.
- Rodiče mohou požádat o uvolnění dítěte z povinného předškolního vzdělávání z významných rodinných důvodů, např. tuzemská nebo zahraniční dovolená. Žádost s odůvodněním v písemné podobě (nebo e-mailem) doručí ředitelce mateřské školy nejpozději týden před plánovanou nepřítomností dítěte tak, aby bylo možné na ni reagovat.
- žádosti o uvolnění dítěte z povinného předškolního vzdělávání rozhoduje ředitelka školy, zprávu zašle rodičům v písemné podobě nejpozději do tří dnů ode dne obdržení žádosti.

3.6 Distanční vzdělávání

Škola poskytuje vzdělávání distančním způsobem, pokud je v důsledku krizových nebo mimořádných opatření (například mimořádným opatřením KHS nebo plošným opatřením),

nebo z důvodu nařízení karantény je znemožněna osobní přítomnost ve škole více než poloviny dětí alespoň jedné třídy.

Mateřská škola má povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, za předpokladu, že chybí většina dětí třídy, která je organizována výlučně pro tyto děti, nebo chybí většina těchto dětí z celé mateřské školy nebo z celého odloučeného pracoviště. Prezenční výuka dotčených dětí přechází na výuku distančním způsobem (s ohledem na jejich podmínky pro distanční vzdělávání). Ostatní děti, kterých se zákaz nedotkne, pokračují v prezenčním vzdělávání. Preferuje se, aby zároveň zůstávali součástí jedné skupiny.

U dětí mateřských škol se povinnost distančního vzdělávání týká dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Škola je povinna přizpůsobit distanční vzdělávání včetně hodnocení podmínkám dětí. V ostatních případech škola nemá povinnost poskytovat vzdělávání distančním způsobem. Škola pak postupuje obdobně jako v běžné situaci, kdy děti nejsou přítomni ve škole. Doporučuje se však, pokud to organizační možnosti školy dovolí, udržovat alespoň částečně distanční vzdělávání dotčených dětí, a to na základě jejich dobrovolnosti a s ohledem na jejich individuální podmínky.

Způsob realizace distančního vzdělávání

- škola je povinna poskytovat distanční vzdělávání v důsledku krizových nebo mimořádných opatření
- realizována bude pomocí pracovních sešitů, které jsou využívány v rámci „Předškoláčka“
- dětem budou zadávány pracovní úkoly přes webové stránky školy, mailem, doručeny domů do schránky, nebo nachytné k vyzvednutí v MŠ.

3.7 Individuální vzdělávání dítěte

- Dítě může plnit povinné předškolní vzdělávání jiným způsobem - individuálním vzděláváním (*Zákon č. 561/2004 Sb., školský zákon, § 34, odst. b*).
- Individuální vzdělávání probíhá mimo mateřskou školu a jeho průběh je plně v kompetenci rodičů dítěte.

- Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech formou rozhovoru a připravených pracovních činností s dítětem v rozsahu cca 1 hodiny.
- **Termíny ověřování:**
 - třetí čtvrtek v měsíci listopadu (hodinu lze domluvit)
 - náhradní termín první čtvrtek v měsíci prosinci (hodinu lze domluvit).
 - poslední čtvrtek v měsíci únoru (hodinu lze domluvit)
 - náhradní termín první čtvrtek v měsíci březnu (hodinu lze domluvit)
- Rodiče jsou povinni se dostavit s dítětem v uvedeném termínu k ověření výsledků individuálního vzdělávání.
- V odůvodněných případech (nemoc, pobyt v zahraničí) jsou rodiče povinni předem ohlásit neúčast dítěte na ověřování a dohodnout si s ředitelkou školy náhradní termín.
- Pokud rodič nezajistí účast dítěte na ověřování vzdělávacích výsledků a nedomluví si náhradní termín, ředitelka školy ve správním řízení ukončí individuální vzdělávání dítěte. Dítě pak bude nadále plnit povinné předškolní vzdělávání řádnou docházkou do mateřské školy.

3.8 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka MŠ zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v MŠ alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka MŠ může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

4. VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

4.1 Filosofie mateřské školy

O všechno se rozděl.

Hraj fér.

Nikoho nebij.

Vracej věci tam, kde jsi je našel.

Uklízej po sobě. Neber si nic, co ti nepatří.

Když někomu ublížíš, řekni: „promiň.“

Před jídlem si umyj ruce.

Splachuj.

Teplé koláčky a studené mléko ti udělají dobře.

Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den trochu maluj a kresli a hraj si a pracuj.

Každý den odpoledne si zdřímni.

Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytň někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.

Nepřestávej žasnout.“

Vzpomeň si na semínko v plastickém kelímku - kořínky míří dolů a rostlinka stoupá vzhůru a nikdo vlastně neví jak a proč, ale my všichni jsme takoví.

Zlaté rybičky, křečci a bílé myšky a dokonce i to semínko v kelímku - všichni umřou. My také.

A nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a první slovo, které ses naučil - největší slovo ze všech - DÍVEJ SE.

„Robert Fulghum“

4.1 Vize, mise, koncepční záměr mateřské školy

Naše mateřská škola je místem, kde jsou děti maximálně šťastné a spokojené, kde převažuje hra, která je typická a přirozená pro dětský věk.

4.1.1 Mise

- Chceme, aby se u dětí rozvíjela fantazie, představivost, samostatnost a zdravé sebevědomí cestou přirozené výchovy.

- Chceme v dětech posilovat lásku k lidem, k přírodě a zároveň respektovat osobní a specifické zvláštnosti jednotlivých dětí.
- Chceme využít svých zkušeností k tomu, aby děti rozvíjely samostatnost v prostředí plném tolerance, důvěry, přátelství a empatie a tím je připravit na celoživotní vzdělávání.

4.1.2 Koncepční záměr mateřské školy

Mateřská škola stanovila svoje dlouhodobé priority, kterými se chce profilovat a ke kterým chce vést děti, navštěvující tuto mateřskou školu. K definovaným dlouhodobým cílům jsou v mateřské škole odpovídající materiální i personální podmínky. V souladu s touto strategií byl zpracován celý školní vzdělávací program a tímto směrem budou cíleny další aktivity v mateřské škole.

KAM SMĚŘUJE MATEŘSKÁ ŠKOLA A JAKÁ CHCE BÝT?

POHODOVÁ – vytváříme dětem podmínky pro pocit bezpečí, klidu a pohody. Děti nepřetěžujeme množstvím organizovaných aktivit a kroužků, po náročnějších činnostech jim umožňujeme přiměřený odpočinek. Předcházíme konfliktům mezi dětmi, ty vzniklé řešíme společnou dohodou.

RESPEKTUJÍCÍ – vedeme děti ke vzájemnému respektu a toleranci, ke vnímání a přijímání rozdílných osobních vlastností, schopností a názorů. Učíme děti slušnému chování vůči všem lidem ve společnosti, bez ohledu na jejich kulturu, vzhled, názory či chování.

OTEVŘENÁ – spolupracujeme s rodiči dětí a mnoha dalšími institucemi. Víáme nové podněty, nápady a možnosti, které rozvíjejí a obohacují život dětí v mateřské škole. Učíme děti chovat se otevřeně, dotazovat se a svobodně vyjadřovat své názory a přání.

ZDRAVÁ – v mateřské škole podporujeme zdravý způsob života, ve smyslu zdravé stravování, dostatek pohybu, prevence rizikového chování, přátelské vztahy mezi dětmi a dospělými, pozitivní a vstřícná atmosféra, vzájemná důvěra mezi učiteli a rodiči, mezi učiteli a dětmi. Cíleně vytváříme a udržujeme zdravé klima, ve kterém se všichni zúčastnění cítí jistě a bezpečně. Dospělí se mohou naplno věnovat svému poslání a děti mají vytvořené optimální podmínky ke svému rozvoji.

PŘÁTELSKÁ – rozvíjíme přátelské a kamarádké vztahy mezi dětmi, učíme je komunikovat bez zábrán s dětmi i dospělými, učíme je naslouchat druhým. Spolupracujeme, respektujeme společná pravidla, pomáháme si navzájem.

TVOŘIVÁ – rozvíjíme dětskou hravost a kreativitu ve všech podobách, a to nejen ve výtvarných, pracovních, hudebních a dramatických činnostech. Podporujeme u dětí tvořivé myšlení a samostatnost, nebojíme se netradičních nápadů. Hledáme nové aktivity, využíváme všech zajímavých nabídek a možností.

EKOLOGICKÁ – vedeme děti k odpovědnému vztahu ke společenskému i přírodnímu prostředí, které je obklopuje. Ukazujeme jim a učíme je, jak mohou svým chováním ovlivnit svět kolem sebe. Chceme společně poznávat, pomáhat, chránit a šetřit vše živé i neživé.

4.2 Hlavní cíl

Základním a určujícím zdrojem pro rozvoj individuality dítěte, jeho mravního utváření a uspokojování přirozených potřeb je myšlenka a závazek „Naučit dítě věcem použitelných pro život“ tj. aby získalo základní poznatky o světě v souvislostech, rádo objevovalo krásy a pozoruhodnosti kolem sebe, bylo samostatné v sebeobsluze - umělo za sebou uklidit, obléknout se, najíst, dodržovat zásady hygieny. Umělo se prosadit - aby mělo odvahu ukázat, co všechno již samo umí, zvládne, co dokáže, aby umělo poděkovat, pozdravit, aby bylo slušné k dospělým i k dětem, aby bylo kamarádké, šťastné, aby umělo pečovat o své zdraví a bezpečí.

Naše motto: „Pomoz mi, abych to zvládl sám.“

4.3 Hlavní záměry

Podporovat výchovy ke zdraví se zaměřením na rozvoj zdravých stravovacích návyků, pohybových dovedností a tělesné zdatnosti dětí.

Rozvíjet schopnosti a dovednosti každého dítěte s cílem **založit pevné základy jeho osobnosti**. Každému dítěti vytvářet podmínky pro optimální rozvíjení jeho osobnostních předpokladů.

U každého dítěte respektovat jeho specifické zvláštnosti, různé tempo vývoje a učení, jeho rozdílné sociální zkušenosti, rozdílné zájmy a potřeby. Nabídku činností zakládat na velmi dobré znalosti každého dítěte a úzké spolupráci s rodiči.

U každého dítěte probouzet jeho aktivní zájem o poznání světa, s rozvíjením talentu dítěte, jeho schopností a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání s důrazem na samostatnost a tvořivost. Upřednostňovat prožitkové učení tvořivé činnosti.

Rozvíjet osobnost dítěte tak, **aby si uvědomovalo svou svébytnost, jedinečnost a nezávislost**, aby bylo schopno aktivně uplatnit své schopnosti, potřeby a vůli, a aby dítě mělo odvalu ukázat, co všechno již samo umí, co zvládne, co dokáže.

Rozvíjet dítě samostatné a zdravě sebevědomé, připravené na život a další vzdělávání s přihlédnutím na jedinečnost každého dítěte.

Vychovávat děti s porozuměním a láskou, být mu vzorem a oporou.

4.4 Charakteristika vzdělávacího programu

Naším záměrem je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou bytostí.

Vzdělávací projekt „**Poznááme svět pro život**“ je vypracován jako schematický model vzdělávání na naší mateřské škole, který umožňuje dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získávat tak reálnější pohled na svět a postoj k němu. Je dokument otevřený, který na základě evaluační činnosti umožňuje dotvořit nebo změnit vzdělávání. Vychází z RVP PV, podmínek, ve kterých se škola nachází (vesnické prostředí), potřeb rodičů, možností zřizovatele a vzájemných vztahů všech zúčastněných.

Integrované bloky jsou společné pro všechny třídy mateřské školy, nemají přesné časové určení, není nutno všechny integrované bloky zapracovat do jednoho podtématu v TVP. Také dílčí cíle a očekávané výstupy se vzájemně prolínají v integrovaných blocích.

Integrované bloky nastiňují tematické okruhy, doplňují se, mohou se prolínat a přecházet plynule jeden do druhého. Integrované bloky dané ŠVP jsou ve TVP konkretizovány do tematických celků (podtémat) a rozpracovány učitelkami na jednotlivých třídách dle podmínek (věk, podmínky, skladba dětí na jednotlivých třídách, děti s OŠD, děti se specifickými vzdělávacími potřebami), kde získají určitou strukturu a konkrétní náplň, tak aby obsahovaly všech pět vzdělávacích oblastí daných RVP PV: **dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět**. S tímto třídním programem pracujeme pružně,

přizpůsobujeme ho i nečekaným situacím na MŠ. Časový prostor pro jednotlivé bloky je otevřený, flexibilní a dostatečně volný pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelek.

Součástí TVP je evaluace probraných podtémat.

Nabídkou různorodých činností a příležitostí v TVP se snažíme splnit vytyčené vzdělávací cíle – rámcové (rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání, osvojování hodnot, získání osobních postojů) i dílčí, směřující k utváření základů klíčových kompetencí – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské.

V podtématech se odvíjejí jednotlivá roční období ve spojení s charakteristickými činnostmi, tradicemi, zvyky, oslavami a svátky, poznáváním světa.

4.5 Metody, formy a prostředky předškolního vzdělávání u nás

Prostředí

Vytvářet dětem prostředí plné klidu a pohody, podnětné pro děti různého věku, talentu i pro děti se specifickými potřebami, tak aby realizovaly své potřeby a zájmy.

Schopnost porozumět:

Učitelky předkládají dětem takové činnosti, aby byly dětem srozumitelné. Děti vhodně motivují. Výchovná a vzdělávací práce se uskutečňuje během celého dne ve všech činnostech a situacích, které jsou v mateřské škole plánovány nebo vzniknou ze situací a učitelky pak podle nich improvizují tak, aby jejich činnost byla v souladu s RVP PV.

Využití her a pohybu:

Formy vzdělávání mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat. Vytváříme vhodné podmínky k výuce – nabízíme hry zábavné a vzrušující a snažíme se je koncipovat tak, aby umožňovaly všem dětem vyniknout. Důležitým prostředkem je pohyb jak k verbální komunikaci, tak k odreagování. Hru využívat jako základní prostředek k utváření kamarádských vztahu, vzájemného respektování, dodržování dohodnutých pravidel chování.

Střídání činností:

Děti se soustředí jen v rámci minut, proto střídáme činnosti – vzdělávání dětí musí být živé a prostoupené hrou a pohybem. Zařazujeme podle potřeby hry podněcující aktivitu dětí i činnosti zklidňující. Často uplatňujeme aktivity, které jsou dětem známé, zvyšujeme tak pocit sebedůvěry a jistoty.

Upevňování:

Opakováním aktivit děti nacházejí potřebnou sebedůvěru. Děti potřebují potvrdit správnost toho, s čím se seznámily, co si osvojily. Proces vstřebávání znalostí je dlouhodobý proces. Vhodným opakováním písniček či říkanek, her, činností upevňujeme znalosti dětí a děti získávají jistotu v samy sebe.

Individuální přístup:

Vzdělávání respektuje individuální potřeby a zájmy jednotlivých dětí, je brán ohled na vzdělávání dětí se speciálními potřebami i na děti mimořádně nadané, vycházíme ze systematického pozorování učitelek. Je nutné, aby vzdělávací působení pedagoga vycházelo z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových i vzdělávacích pokroků. Využíváme pozitivní motivace, chválíme i za projevenou snahu.

Aktivace všech smyslů:

Kognitivní vývoj dítěte stojí na zapojení všech smyslů. Prostřednictvím vícesmyslové motivace v předškolním věku se rozvíjejí u dětí jejich schopnosti a dovednosti. Děti procvičují manipulační činnosti, konstruktivní a grafické činnosti, jsou využívány i smyslové a psychomotorické hry a hry hudební a hudebně pohybové.

Ruka je nástroj ducha - dítě si prostřednictvím ruky podrobuje své okolí. Chce se všeho dotýkat, všechno ohmatat a chce s předměty manipulovat. Ruce dítěte zkoumají, získávají informace a také napodobují činnost dospělých. Práce rukou je základem pro pochopení věcí, jevů, rozvoj myšlení a řeči.

Prožitkové učení

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání u dětí patří: experimentování, přípravy jednoduchých pokrmů, výlety do blízkých i vzdálenějších míst, exkurse do místních veřejných institucí a firem, kulturní pořady v MŠ i mimo ní, společné akce s rodiči atd.

Uplatňování těchto principů nám pomáhá rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný vývoj, osobní spokojenost a pohodu. Ve vzdělávacích činnostech uplatňujeme prožitkové a kooperativní učení, situační učení, tvořivé, pohybové a didakticky zacílené činnosti, hry volné, řízené.

Podporujeme u dětí samostatnost, zodpovědnost a to jak v sebeobsluze, tak při každodenních činnostech. Řídíme se osvědčeným heslem: „**Pomoz mi, abych to zvládl sám**“. Úkolem dospělého je pomáhat. Dítě vlastními silami a svým tempem získává nové vědomosti a dovednosti o světě, který ho obklopuje.

Na všech třídách máme zavedeny **rituály**, které dávají dětem pocit bezpečí a obohacují je o další příjemné prožitky: komunitní kruh, ranní pozdrav, zdravotní pohybové aktivity, oslava narozenin, četba před odpočíváním a další.

Uplatňujeme důležitý vzdělávací prostředek - **srozumitelná pravidla soužití**, které nám určují limity domluvených skutečností. Pravidla si vytváříme na každé třídě postupně podle vzniklých situací. Pro jejich upevnování si je kreslíme, znázorňujeme. Dbáme na jejich dodržování.

Na co klademe důraz:

- na tvořivost pedagoga při uplatňování vzájemného propojení vzdělávacích oblastí při vlastním plánování denní vzdělávací nabídky dětem
- na respektování individuálních zvláštností, potřeb a možností každého dítěte
- na rozvoj kamarádských vztahů
- na pozitivní motivaci, která probouzí v dětech zájem o vše nové, co ho obklopuje
- na uplatňování hlavní vzdělávací metody, kterou je pro děti hra nebo jiná pro ně zajímavá činnost
- na aktivitu dítěte prožitkovým učením s posilováním dětské zvědavosti a objevováním světa kolem nás

- na emoční prožitky dětí před získanými výsledky v řízených činnostech
- poskytovat dětem přirozený vzor podle zásad zdravého životního stylu
- na respektování specifiky předškolního vzdělávání se schopností pedagoga hledat a objevovat nové vzdělávací cesty
- na spojení vzdělávacích témat se životem a s učením nápodoby v praktickém životě – sociální učení
- na analýzy evaluace směrem k dítěti zaměřené na rozvoj každého dítěte jako jedinečné osobnosti
- na spoluúčast s rodinou v netradičních formách zajišťujících pohodovou atmosféru navazující klima důvěry mezi rodiči, školou a dětmi.

4.6 Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

4.6.1 Cíle vzdělávání

Rovný přístup ke vzdělání bez jakékoli diskriminace. Zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce. Vzájemná úcta, respekt, solidarita a důstojnost. Všeobecný rozvoj osobnosti s důrazem na poznávací, sociální, morální, mravní a duchovní hodnoty.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou všech zaměstnanců v naší škole je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti po stránce fyzické i duševní, k rozvoji samostatnosti v největší míře.

IVP vychází ze ŠVP naší MŠ, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření školského **poradenského zařízení, vyjádření registrujícího pediatra či jiného odborného lékaře nebo dalšího odborníka** (např. kliničtí psychologové, logopedi, bylo-li dítě v jejich dlouhodobé péči), vyjádření zákonného zástupce dítěte.

4.6.2 Individuální vzdělávací plán

Na žádost rodičů a na základě jejich informovaného souhlasu ŠPZ posoudí obtížnost dítěte a vydá doporučení, kde stanoví stupeň PO (podpůrná opatření, dále jen PO), podle kterých bude škola ve spolupráci s rodiči dále postupovat. Jedním z PO od přiznaného 2. stupně může být **individuální vzdělávací plán (IVP)**.

- **IVP** vytvoří učitelka bezodkladně po obdržení doporučení (nejdéle do 1 měsíce) a využije v něm informace vyplývající z vlastního pedagogického hodnocení dítěte a z doporučení od ŠPZ.
- **IVP** obsahuje mimo jiné i údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.
- **IVP** předloží ke kontrole ředitelce školy. Dále si domluví schůzku s rodiči dítěte, kde je seznámí s IVP dítěte a domluví si další společný postup (způsob vzdělávání v MŠ, domácí cvičení, podpůrné aktivity mimo MŠ, četnost konzultací, apod.). Rodiče IVP podepíší.
- **IVP** je závazný dokument a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.
- **IVP** se pravidelně 1x za 3 měsíce vyhodnocuje a předkládá ředitelce školy s písemným záznamem o výsledcích vzdělávání dítěte, optimálně ve spolupráci s rodiči.
- **IVP** se 1 x ročně vyhodnocuje v ŠPZ, v případě problémů a komplikací lze konzultovat se ŠPZ častěji.

4.7 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

4.7.1 Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).

Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelem školy.

Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitelka školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte (§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

4.7.2 Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka školy určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (*11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.*).

Ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (*§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.*)

4.8 Vzdělávání dětí nadaných

Mezi základní charakteristiky nadaných dětí patří, větší aktivita, menší potřeba spánku, schopnost se dlouho soustředit i na několik věcí současně, výborná paměť, velká rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, zájem o písmena, číslice a všeobecná zvědavost.

Nadané děti mají často širokou slovní zásobu, obsáhlé znalosti o okolním světě, znají význam cizích slov, která dokážou použít ve správném kontextu. Před hračkami upřednostňují spíše knihy, encyklopedie nebo počítač. Často vyhledávají kontakt s dospělými, obvykle se naučí samy číst a psát.

Práce s dítětem, které vykazuje známky nadaného chování, či výrazného talentu:

- Konzultace s rodiči dítěte, případně vyšetření v PPP (na žádost rodičů), kde může být nadání dítěte prokázáno a může být vystaveno doporučení a podpůrná opatření pro další práci s dítětem.

- Nastavení PLPP, případně IVP – definice silných a slabých stránek dítěte, úprava podmínek v rámci třídy, úprava vzdělávací nabídky a stanovení vzdělávacích cílů.
- Poradenství ve vztahu k rodičům – mimoškolní nabídka pro podporu nadání dítěte.
- Komunikace v rámci školy – spolupráce mezi třídami, možnost zapojení dítěte do aktivit v jiných třídách.
- Vzdělávání učitelek v problematice péče o nadání.
- Zapojení třídy do struktur zaměřených na podporu nadání – síťování, spolupráce.

Vzdělávací program:

Vzdělávací nabídka je individualizovaná, nadanému dítěti je poskytnuta možnost uplatnit své nadání v dané oblasti, naopak v oblastech, kde může být deficit (např. sociální interakce), je dítě přiměřeně vedeno a podporováno

Učitelka využívá empatický přístup, objektivní zpětnou vazbu (jasné hodnocení a ocenění), dává dítěti prostor v sebeuplatnění v rámci třídních aktivit i prostor na odpočinek v klidnější části třídy. Aktivně vyhledává příležitosti a možnosti pro podporu nadání dítěte, poskytuje mu dostatek přiměřeně náročných činností a podnětů pro jeho další rozvoj. Motivuje děti k zájmu o poznání a vzdělávání, podporuje v nich zdravou sebedůvěru.

4.9 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší tří let jsou zařazovány do adaptační třídy Žabičky, kde je 12 nejmladších dětí.

Adaptační program

U dětí mladších tří let (dle potřeby také u ostatních dětí) nastavují třídní učitelky v úzké spolupráci a součinnosti s rodiči **individuální adaptační plán**.

Plán vychází ze zralosti a připravenosti dítěte na vstup do mateřské školy, ze znalostí a zkušeností rodičů dítěte, z úrovně adaptability dítěte. Při plánování je brán zřetel na potřeby rodičů, **zájem dítěte a jeho dobrý start v mateřské škole je však prioritou**.

V plánu je stanoven např. čas příchodu dítěte do třídy, setrvání či odchod rodičů, frekvence docházky, doba strávená ve třídě (hodiny), způsob stravování dítěte, apod.

Plán se ve spolupráci s rodiči aktuálně může upravit podle projevů dítěte a jeho postupu v adaptaci na mateřskou školu. Proces adaptace je ukončen tehdy, kdy dítě bez velkých problémů zvládne odloučení od rodičů s celodenní docházkou do mateřské školy.

Personální zajištění

Ve třídě pracují dvě učitelky, které zajišťují pedagogické činnosti, ale také pečovatelské činnosti s pomocí provozních zaměstnanců. (hygiena, stolování, oblékání, apod.).

Z dotací EU Šablony I. jsme využili možnosti personální podpory – chůvy.

4.9.1 Vzdělávací program pro děti mladších tří let

Denní řád i obsah vzdělávání je zcela přizpůsoben aktuálním schopnostem dětí, většina činností probíhá formou hry v malých skupinách, velká pozornost je věnována pohybovým aktivitám, řeči, rozvoji sebeobslužných činností a podpoře samostatnosti dítěte.

Individuální výchovná péče o svěřené děti do tří let věku je zaměřená na rozvoj rozumových a řečových schopností, pohybových, pracovních, hudebních, výtvarných schopností a kulturně hygienických návyků přiměřených věku dítěte. Zajišťování bezpečnosti a zdraví dětí, jejich pobytu na čerstvém vzduchu, spánku v odpovídajícím hygienickém prostředí a osobní hygieny dětí, včetně poskytování první pomoci.

Dítě a jeho tělo (biologická oblast)

Cíl: Fyzický vývoj dítěte je ve dvou letech stále u osvojení dokonalého udržení rovnováhy, chůze je již jistá. Dítě se pouští do nebezpečných situací, vědomí nebezpečnosti není ještě na stejné úrovni s jeho fyzickými schopnostmi. Proto je třeba neustálý dohled!!! Postupně poznává vlastní tělo. Dovede pojmenovávat jeho jednotlivé části. Zlepšuje se koordinace činností mezi očima a rukama.

Očekávané výstupy:

Sebeobsluha a samostatnost

- používá WC s pomocí
- umyje si samo ruce, utře se
- na upozornění se vysmrká
- spolupracuje při oblékání a svlékání
- jí samo lžičkou
- napije se samo s hrnečku

Hrubá motorika

- dobře chodí
- dobře běhá

- s oporou vystupuje a sestupuje po schodech
- skáče snožmo
- krátkou chvíli se udrží na jedné noze
- udělá několik kroků po špičkách
- skáče z malé výšky
- hraje si s míče, kopne do míče

Jemná motorika

- střídavě používá obě ruce
- horizontálně řadí předměty k sobě
- staví věže
- skládá, rozebírá, ukládá předměty
- různě manipuluje s předměty
- zkouší malování prsty

Spontánní kresba

- čáranice

Dítě a jeho psychika (psychologická oblast)

Cíl: Ve dvou letech má dítě vybudovanou určitou úroveň nezávislosti, učí se mluvit, věnuje tomu mnoho času a energie, učí se dodržovat hygienické návyky, to vyžaduje psychickou, intelektovou a citovou vyzrálost dítěte. Období negativismu je na ústupu, dítě je klidnější, přesto jsou jeho emoce ještě dost labilní. Postupně se stává velmi citlivé a milé, mnohem lépe mu rozumíme. Velmi rádo s něčím pomáhá, má vybudováno mnoho zvyků a upíná se na drobné rituály, které mu pomáhají rozvíjet sebedůvěru a utvrdit si bezpečnou představu o okolním světě. Začíná si osvojovat pravidla života ve skupině, snaží se je dodržovat a jejich dodržování vyžaduje od ostatních. Je schopné rozlišovat předměty podle barvy, tvarů, uspořádat nebo vyjmenovat několik prvků. Do svých objevů zapojuje také schopnost logického myšlení (prozkoumává nové věci a místa, rozebírá různé předměty, objevuje). Mnoho vět téměř u tříletého dítěte začíná slůvkem „já“. Věty už mají správnou gramatickou strukturu a jsou mnohem srozumitelnější. Na ostatních si ověřuje, jakou má moc. V jednu chvíli je dítě poslušné a milé, ale za chvíli může být panovačné a nepoddajné. Nechce rozhodovat jen za sebe, ale také za druhé. Protože jen obtížně přistupuje na vyjednávání nebo naslouchání druhému, řeší tyto situace občas záchvaty vzteku nebo vzdorem. Je dobré dítěti důvěřovat – respektovat jeho touhu po svobodě a přání dělat samo to, co je v jeho možnostech. Poskytnout mu pevné a bezpečné

zázemí – ocení, když dospělí dokážou odolávat jeho rozmarům, nedovolí mu vždycky prosadit svou a stanoví mu rozumné hranice. A to je základ, který dítěti poskytne pocit bezpečí a jistoty. Je důležité být důsledným.

Řeč:

Na začátku tohoto období se dítě ptá na věci, které nezná, opakuje jejich názvy. Zdokonaluje se paměť. Dítě potřebuje dostatek času, aby se mohlo vyjádřit. Postupně se řeč rychleji vyvíjí. Na konci tohoto období dítě klade mnoho otázek. Protože je dítě v tomto období velmi citlivé na kouzlo slov na jejich zvukomalebnost, je to doba vhodná na čtení, poezie, na vymýšlení básniček a říkanek, na hry se slovy.

Očekávané výstupy:

Zrakové vnímání a paměť:

- třídí předměty podle pokynů
- řadí předměty podle pokynů
- porovnává předměty

Řeč:

- pojmenuje některé věci na obrázku
- ukáže na obrázku činnost
- správně používá slova „ano, ne“
- má zájem o obrázkové knížky, příběhy

Sluchové vnímání a paměť:

- dítě napodobuje hlasy zvířat na obrázku
- dítě opakuje, co slyší
- doplňuje jednotlivá slova ve verši
- naučí se krátké říkadlo

Dítě a ten druhý (interpersonální oblast) + Dítě a společnost (sociálně kulturní oblast)
Ve hře batolete je velká proměnlivost, ale silná zaujatost, radost, neochota se svoji hrou přestat, touha se k ní vracet a určité fragmenty z ní neustále opakovat. Z manipulační hry se postupně stává konstruktivní, z napodobivé námětová, protože dítě je schopno postupně postihnout a ve hře prozkoumávat větší celky, začlenit více zkušeností a dovedností, naplňovat určitý širší

vnitřní záměr. Hra v tomto věku bude svět představ a fantazie, který se následně s velkou vehemencí uplatňuje v dalším období vývoje dítěte. Děti si rády naplno hrají převážně samostatně a tento individualismus není dobré omezovat, nebo se ho snažit rychle překlenout. To neznamena, že mu nejsou ostatní děti přínosem a inspirací. V období po dosažení dvou let je dítě po všech stránkách tvorem společenským. Hraje si nejčastěji samostatně a má – li možnost, pozoruje hru druhých. Je v tomto věku plně koncentrované na sebe, zajímá se o druhé, ale nemá potřebu se s někým porovnávat. I když si ještě hraje většinou vedle ostatních dětí než s nimi. Začíná se ve společnosti ostatních dětí cítit dobře.

Ačkoli má dítě rádo kontakt s vrstevníky a vyhledává je, ještě si neumí počínat dobře ve vztazích. Dítě si vytváří jen krátkodobé a často konfliktní vztahy. Stále ovšem rádo vyhledává společnost a podporu dospělých a chce se zapojovat do jejich činností. Ke konci tohoto období míra konfliktů mezi dětmi snižuje díky tomu, že se zlepšuje vyjadřování.

V námětových hrách je dítě kolem třetího roku schopné reprodukovat řetěz činností, které odpozorovalo, dokáže přepisovat předmětům náhradní význam, používat určitou symboliku. V konstruktivních hrách v této době pojmenovává po dokončení své výtvoř, někdy vyslovuje záměr svých konstruktivních pokusů ještě před započítím činností, ale často ho několikrát v průběhu tvorby mění. Soustředěnost na tuto činnost je krátká a je závislá i na mnoha vnějších okolnostech.

Očekávané výstupy:

- navazuje kontakt s dospělým, učí se ho respektovat
- zapojuje se do pohybových her, s pomocí dospělého se učí komunikovat s dětmi
- dokáže se odloučit od matky
- napodobuje správné společenské chování – pozdraví, poprosí, poděkuje – ve vztahu k dospělému i druhým dětem
- adaptuje se na život v mateřské škole, porozumí běžným pokynům, učí se respektovat základní pravidla chování ve skupině

Dítě a svět (environmentální oblast)

Dítě přirozeně pozoruje blízké prostředí a život v něm, učí se zacházet s předměty, se kterými se běžně setkává. Je třeba vysvětlovat dítěti, co se děje ve světě, který ho obklopuje, pomocí jednoduchých vět. Neomezovat se jen na pojmenování věcí, ale také vyprávět, k čemu slouží, jak s nimi zachází. V co největší míře využívat pobyt venku – na zahradě.

Očekávané výstupy:

- orientuje se ve známém prostředí
- pokouší se zvládnout běžné činnosti v MŠ – dle individuálních možností
- učí se rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které ohrožovat
- získá elementární povědomí o významu životního prostředí

5. Vzdělávací obsah

Náš ŠVP má vytýčeny své hlavní **Rámcové cíle, Oblastní cíle** které vycházejí z RVP PV z filosofie naší mateřské školy, z našich hlavních cílů a záměrů

6. Rámcové cíle

Celkový rozvoj dítěte a rozvoj schopnosti učení - poznatky

- podporovat tělesný rozvoj, posilovat celkové fyzické i duševní zdraví, vést k potřebě ovlivňovat své zdraví cvičením a zdravým pohybem
- podporovat rozvoj dovedností a schopností, které předcházejí dalšímu rozvoji učení
- podporovat rozvoj řeči a komunikativních dovedností
- poznávat nové a neznámé věci a jevy kolem sebe, dokonaleji chápat okolní svět
- rozvíjet schopnost přizpůsobovat se novému prostředí, změnám, životu v kolektivu
- podporovat a rozvíjet individuální zájmy, nadání a talent

Seznamovat se a osvojovat si principy a hodnoty společnosti, ve které žiji – hodnoty

- podporovat tvořivost, aktivitu, citlivost vůči druhým lidem a vůči životnímu prostředí
- pomáhat upevňovat význam rodiny
- osvojovat si morální hodnoty – solidarita, pomoc slabším, rovnost, zdraví, životní prostředí, vzájemné vztahy, slušnost chování i jednání, ohleduplnost apod.
- seznamovat se s tradicemi, kulturou a sportem, spolupodílet se na přípravách různých akcí

Rozvoj samostatné osobnosti dítěte – postoje

- posilovat schopnost samostatného myšlení, svobodného rozhodování – vše s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami
- napomáhat budování vlastní identity dítěte
- posilovat zdravé sebevědomí dítěte
- vytvářet podmínky pro samostatné rozhodování s vlastní zodpovědností a vést dítě k poznání, že může svobodně rozhodovat a ovlivňovat životní situaci

6.1 Dílčí cíle

1. oblast – biologická: Dítě a jeho tělo

Rozvoj a užívání všech smyslů, rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, fyzické i psychické zdatnosti. Vytváření zdravých životních návyků a postojů. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.

2. oblast – psychologická: Dítě a jeho psychika

Rozvoj duševní pohody, psychické zdatnosti a odolnosti, intelektu, řeči a jazyka a poznávacích procesů. Rozvoj citů, vůle, sebepojetí, sebenahlížení a vzdělávacích dovedností.

3. oblast – interpersonální: Dítě a ten druhý

Rozvoj sounáležitosti s druhými dětmi či dospělými. Rozvoj a osvojování srozumitelné komunikace a kooperativních dovedností. Posilování pozitivních vzájemných vztahů a prosociálních postojů.

4. oblast - sociálně kulturní: Dítě a společnost

Rozvoj prosociálních vztahů mezi vrstevníky, s učitelkami, s rodiči. Osvojování a posilování domluvených pravidel. Rozvoj kulturně společenských postojů, návyků a dovedností a osvojování vzájemné komunikace, spolupráce, empatie.

5. oblast – environmentální: Dítě a svět

Seznamování se základními poznatky o světě. Posilování schopností a dovedností dítěte potřebných k poznávání a objevování zákonitostí světa v souvislostech. Osvojování si

povědomí, že jsme součástí společenství lidí, přírody, vesmíru. Získávání a posilování pozitivního vztahu k životu a odpovědného postoje k životnímu prostředí.

Tyto oblasti vzdělávání jsou propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytváření společně fungující celek.

6.2 Integrované bloky – vzdělávací nabídka

JÁ A MOJI KAMARÁDI

Základní charakteristika	1. Vhodnou organizací, motivací a laskavým přístupem usnadnit dětem vstup a pobyt v mateřské škole
	2. Probouzet přátelství s ostatními dětmi, seznámit děti s životem v kolektivu, ve skupině dětí a s denním režimem.
	3. Společně budovat atmosféru důvěry, jistoty a bezpečí.
	4. Při vytváření společných pravidel soužití ve třídě využívá metody dramatické výchovy /pohádky, příběhy prstové hříčky/, osobnostně sociální i pohybové hry.
	5. Součástí bude i jistý monitoring toho, co dítě zná a umí, různorodé činnosti v oblasti výtvarné, hudební, pohybové, jazykové, či jiné.
	6. Pro učitelku odrazový můstek pro sledování pokroku každého dítěte během roku.
	7. Vzbudit v rodičích povědomí o tom, že jsou nedílnou součástí chodu školy.
Nabídka činností	<ul style="list-style-type: none">- aktivity podporující sblížení dětí- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

	<ul style="list-style-type: none">- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
Vzdělávací oblasti	
Dítě a jeho tělo <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj dovednosti k podpoře bezpečí a osobní pohody</i>- <i>uvědomění si vlastního těla</i>- <i>rozvoj pohybových dovednosti, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí.</i>- <i>osvojení si přiměřených praktických dovednosti (sebeobsluha, úklid)</i>
Dítě a jeho psychika <ul style="list-style-type: none">• Jazyk a řeč <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvíjet řečové a jazykové a komunikativní schopnosti a dovednosti:</i>- <i>rozvoj schopnosti pojmenovat některé bezprostředně vnímané osoby, předměty, činnosti</i>- <i>vést rozhovor naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku, ptát se</i>- <i>rozvoj schopnosti naučit se nová slova, aktivně je používat, ptát se na slova, kterým nerozumí</i>- <i>rozvoj schopnosti zapamatovat si krátké texty, a písňe a reprodukovat je</i>- <i>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo</i>
<ul style="list-style-type: none">• Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie,	<ul style="list-style-type: none">- <i>učit se vědomě využívat všech smyslů</i>- <i>poznávat a pojmenovávat většinu toho, čím je obklopeno</i>- <i>vést k rozvoji komunikativních, poznávacích dovedností</i>

<p>myšlenkové operace</p> <p><i>dílčí cíle</i></p>	
<ul style="list-style-type: none">• Sebepojetí, city a vůle <p><i>dílčí cíle</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>podporovat duševní pohodu dítěte a jeho psychickou zdatnost</i>- <i>posilovat přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, radost z objevování apod.).</i>- <i>postupně zvládat odloučení od rodičů a blízkých,</i>- <i>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</i>- <i>prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování, tlumit vztek, zlost, agresivitu</i>- <i>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</i>
<p>Dítě a ten druhý</p> <p><i>dílčí cíle</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>seznamování s pravidly společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí</i>- <i>rozvoj prosociálního chování ve vztahu k druhým</i>- <i>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních dětí, přizpůsobit se a spolupracovat.</i>- <i>rozvoj schopnosti respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračku, pomůcky, pamlsky,</i>- <i>rozvoj schopnosti bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování</i>- <i>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, ostych komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</i>
<p>Dítě a společnost</p> <p><i>dílčí cíle</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>osvojení si poznatku, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</i>- <i>rozvíjet schopnost zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</i>

	<ul style="list-style-type: none">- rozvíjet schopnost zacházet šetrně s vlastními i cizím, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami,- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus
Dítě a svět <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- seznamování děti s prostředím MŠ a blízkým okolím a vytvářet k němu pozitivní vztah- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností- rozvoj schopností přizpůsobit se podmínkám a organizaci MŠ
Očekávané výstupy	
<ul style="list-style-type: none">- získat dítě pro radostný pobyt v mateřské škole- zvládnout odloučení od rodičů- orientovat se bezpečně v prostředí třídy, MŠ a zahradě- chovat se bezpečně v MŠ, na zahradě, na procházkách, učit se bezpečně přecházet silnici...- mít povědomí o uložení hraček a ostatních pomůcek ve třídě- poznat a dodržovat základní pravidla chování ve společenství třídy- zvládnou sebeobsluhu s hygienickými návyky ve třídě- spolupracovat s ostatními dětmi, probouzet zájem o přátelství- zařadit se mezi vrstevníky, snažit se respektovat jejich rozdílné vlastnosti- uvědomovat si svou osobnost se svými právy, vnímat potřeby a přání kamarádů- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s o hledem na druhé, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikty dohodou- přirozeně a bez zábran komunikovat s kamarádem, navazovat přátelství- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci v různém prostředí (v MŠ, zahradě, volné přírodě)- koordinovat lokomoci, sladit pohyb s rytmem a hudbou	

- rozvoj koordinace ruky a oka
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- naučit se z paměti krátké texty, písně, jednoduchou dramatickou úlohu
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjádřit svou představivost a fantazii pomocí tvořivých činností
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat

Předpokládané kompetence

- dokáže se adaptovat v novém prostředí
- ví, kdy se chová správně a kdy špatně
- má návyk udržovat v pořádku věci, které používá
- dovede poradit při řešení konfliktů
- dokáže pojmenovat pravidlo, které bylo porušeno
- umí říci, co se mu na chování druhých nelíbí
- dodržuje pravidla společenského chování
- umí se omluvit, dovede slovně vyjádřit své potřeby a přání
- dokáže být určitou dobu bez rodičů
- dokáže být samostatné v sebeobsluze
- uplatňuje hygienické návyky
- dokáže spolupracovat s ostatními

POZNÁVÁM, ZKOUMÁM, OBJEVUJI. MÁM RADOST, ŽE VÍM

Základní charakteristika	<p>1. Budeme podporovat zvědavost dětí: experimentováním, objevováním a zkoumáním předmětů či jevů, tvořením atp. Podle vlastního zájmu budou děti objevovat zákonitosti přírody a světa kolem sebe v souvislostech</p> <p><i>vesnické prostředí</i> - seznamování s domácími zvířaty</p> <p><i>blízký zámecký park</i> - obklopený loukami, poli a potůček - seznamování s lesními zvířaty, zvířaty žijícími ve vodě, u vody, na louce. Děti budou poznávat proměny přírody v souvislosti se změnami ročních období, rozvíjet estetické cítění prostřednictvím vycházek do přírody, pozorování, prací s přírodninami, osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví a pohody.</p> <p><i>výlety, vycházky</i> k poznávání blízkých i vzdálenějších míst s objevováním živé a neživé přírody. Využijeme spolupráce s rodiči při organizování výletů.</p>
	<p>2. Budeme poznávat svět jako rozmanitý, pozoruhodný, pestrý - svět přírody i svět lidí (existence různých národů a kultur, různých zemí).</p>
	<p>3. Snahou bloku bude vytváření základního povědomí o vesmíru o naší Zemi a významných planetách (práce s globusem, mapou, encyklopediemi).</p>
	<p>4. Povedeme děti k bezpečnému chování v přírodě, dopravních prostředcích.</p>
	<p>5. Povedeme děti přírodu chránit (třídění odpadů).</p>
	<p>6. Příprava na školu hrou na školu "Předškoláček" činnosti jsou zaměřené k získání dovedností a schopností pro vstup do ZŠ.</p>

	<p>Záměrem je umožnit dětem, aby si uvědomily krásy přírody, učily se vnímat i její detaily a chránily ji (viz. Plán EV) a rozvíjely smyslové vnímání - poznávaly živou i neživou přírodu ve všech ročních obdobích.</p> <p>V návaznosti na činnosti budeme pracovat s knihou, encyklopediemi, počítačem a hledat různé informace.</p> <p>Učitelky s dětmi pracují individuálně nebo v malých skupinkách. S využitím různých Montessori pomůcek a materiálů pro předškoláky - pracovních sešitů</p> <p>v souladu s probíhajícím tématem na třídě a aktuálním ročním obdobím.</p>
Nabídka činností	<ul style="list-style-type: none">- hry tvořivé, námětové, konstruktivní, didaktické, hudební, hudebně pohybové - pohybové hry rozvíjející fyzickou zdatnost- smysly - manipulační, konstruktivní a grafické činnosti, smyslové a psychomotorické hry,- výtvarné a pracovní činnosti - kreslení, malování, modelování, kreativní činnosti, jazykové hry,- zdravotní, relaxační a dechová cvičení, přirozené pohybové činnosti, motivovaná cvičení,- pozorování, naslouchání, vyprávění, rozhovory, diskuse, vyhodnocování,- hádanky, písně, pohádky, říkanky, dramatizace, společenské hry,- rituály.- experimentování: s vodou, pískem, sněhem, ledem, pečení, vaření, s pomůckami dle Montessori pedagogiky ...- divadelní představení, výlety, exkurse, atp.- návštěva 1. třídy ZŠ a školní družiny- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen- hry v prostoru, na pracovních listech rozvíjející předmatematické dovednosti

	<ul style="list-style-type: none">- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, pojmenování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí- činnosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, pracovní, dramatické, hudební, pohybové..)- vycházky do přírody s lupou, plnění Plánu environmentální výchovy- práce s knihou encyklopedií, obrazovým materiálem- návštěva rodin dětí, kde chovají domácí zvířata, návštěva stájí s koňmi- hra a aktivity na téma dopravy (bezpečné chování v dopravních prostředcích). Situaci exkurse do významných institucí v obci (OÚ, pošta, hasičská zbrojnice, nádraží, obchod)
Vzdělávací oblasti	
Dítě a jeho tělo <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj vnímání pomocí všech smyslů: zrak, sluch, hmat, čich, chuť</i>- <i>zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky</i>- <i>rozvíjet jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky...)</i>- <i>vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu</i>- <i>rozvoj fyzické a psychické zdatnosti</i>- <i>osvojení s věku přiměřených praktických dovedností</i>
Dítě a jeho psychika <ul style="list-style-type: none">• Jazyk a řeč <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvíjet schopnost porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku, sledovat děj, zopakovat jej)</i>- <i>rozvoj řečových schopností (výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</i>- <i>rozvíjet schopnost formulovat otázky, slovně reagovat</i>- <i>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní,</i>

	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)</i>
<ul style="list-style-type: none">• Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace <p><i>dílčí cíle</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, - rozvoj představivosti a fantazie, myslet kreativně</i>- <i>rozvíjet záměrné soustředění na činnost a udržet pořádek</i>- <i>rozvíjet schopnost řešit t různé problémy</i>- <i>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)</i>- <i>umožnit vytvářet základy pro práci s informacemi</i>
<ul style="list-style-type: none">• Sebepojetí, city a vůle <p><i>dílčí cíle</i></p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj schopnosti zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací</i>- <i>rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, sebedůvěry a osobní spokojenosti)</i>- <i>rozvoj schopnosti sebeovládání</i>
Dítě a ten druhý <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</i>- <i>rozvoj schopnosti spolupracovat s ostatními</i>- <i>vytváření prosociálních postojů</i>
Dítě a společnost <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>porozumět běžným verbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</i>- <i>rozvíjet základní kulturně společenské postoje, návyky a dovednosti dítěte, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</i>- <i>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</i>- <i>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů</i>- <i>vést k vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu – rozvíjet dovednosti umožňující tyto</i>

	<ul style="list-style-type: none">- <i>vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</i>
Dítě a svět <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>vytváření elementárního povědomí o vlastní sounděžitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí</i>- <i>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</i>- <i>poznání jiných kultury, národy</i>- <i>rozvoj úcty k životu ve všech formách</i>- <i>seznamování se změnami a děním v nejbližším okolí</i>- <i>vést k pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</i>- <i>osvojení si poznatků a dovedností potřebných při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí</i>
Očekávané výstupy	
	<ul style="list-style-type: none">- <i>zvládnout základní pohybové dovednosti hrubé i jemné motoriky</i>- <i>užívat a rozvíjet všechny smysly, poznat a pojmenovat základní předměty kolem sebe, vzájemné souvislosti, vlastnosti (barva, tvar, velikost)</i>- <i>zvládnou jednoduchou obsluhu a pracovní úkol</i>- <i>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný názor), přijímat a uzavírat kompromisy</i>- <i>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí) osobnostní odlišnosti jsou přirozené</i>- <i>požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</i>- <i>spolupracovat s ostatními</i>- <i>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</i>- <i>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech</i>- <i>vytvářet základy pro práci s informacemi, práce s knihou</i>

- chápat základní číselné a matematické pojmy, učit se je porovnávat, řadit, třídit, podle potřeby je užívat, chápat číselnou řadu do deseti, poznat více, méně, první, poslední
- poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno
- chápat prostorové pojmy – vpravo, vlevo, vedle, nad pod aj., částečně se orientovat v čase- teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok, orientovat se v prostoru i v rovině
- porozumět, že vše kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami musíme v životě počítat
- všimnout si změn v přírodě, osvojovat si pozitivní postoj k přírodě - chránit ji
- mít povědomí o významu životního prostředí pro vše živé
- uvědomit si, že příroda kolem nás se mění v souvislosti s ročními dobami
- rozvíjet pracovní dovednosti - příprava jednoduchých pokrmů, experimentování, sebeobslužné dovednosti
- vyjadřovat smysluplně a samostatně myšlenky a pocity ve vhodně zformulovaných větách
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj)
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- umět komunikovat, spolupracovat, řešit vzniklé situace s respektováním podnětů, možností, potřeb a zájmů druhých.
- umět se domluvit na společném řešení
- chovat se podle společně dohodnutých pravidel, dodržovat pravidla her
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, rozdíly)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch, učit se hodnotit výsledky své práce
- vyjádřit svou představivost a fantazii pomocí tvořivých činností

Předpokládané kompetence

- dokáže uplatnit získané zkušenosti
- chápe, že – zájem, aktivita a zvědavost - jsou pro něj přínosem

- dokáže pojmenovávat, určovat a pozorovat vlastnosti a charakteristické znaky a funkce – předmětů (přiřazování, třídění, uspořádání aj.)
- dokáže koordinovat pohyby těla – sladit pohyb s hudbou
- chápe, že nedostatek pohybu může vést k onemocnění
- dokáže činnost přerušit a vrátit se k ní
- dokáže aktivně užívat nová slova – obohacování slovní zásoby
- dokáže klást otázky a hledat na ně odpověď
- dovede správně vyslovovat
- dokáže chápat základní matematické a číselné pojmy
- chápe prostorové pojmy, orientuje se v rovině
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dokáže vyprávět a sledovat příběh, zvládnout jednoduchou dramatizaci
- dovede pracovat s knihou
- dovede vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- umí poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- umí se soustředit
- umí dokončit úkol
- dokáže si zapamatovat báseň, píseň
- umí komunikovat, spolupracovat, hledat společná řešení
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí se snahou jejich řešení

MÁM RADOST, ŽE JSEM ZDRAVÝ A VESELÝ

Základní charakteristika	<p>1. V tomto tematickém celku budou děti poznávat a uvědomovat si své tělo, jeho fyzickou stránku, ale i psychickou (různá cvičení, poznávání smyslů apod.). Zde se zaměříme na prevenci zdraví a bezpečnosti - děti se budou seznamovat s funkcemi těla, poznávat, co tělu prospívá, co je zdravé, co naopak škodí a je nebezpečné. Budeme zdokonalovat sebeobslužné a hygienické návyky.</p>
	<p>2. Děti budou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti a zaměřovat se na jejich zdokonalení – pohybové a sportovní činnosti (zimní a letní olympiáda).</p>
	<p>3. Formou hry budeme děti seznamovat se základy zdravé výživy (hra na kuchaře).</p>
	<p>4. V oblasti prevence se zaměříme na dopravní výchovu, požární ochranu, sezónní hry a činnosti, při setkání s cizími lidmi a zvířaty.</p>
Nabídka činností	<ul style="list-style-type: none">- povídání v komunitním kruhu zaměřené na osvojení poznatků o zdraví, lidském těle, společné řešení problému- námětové hry "Na lékaře"- hry a činnosti s didaktickými pomůckami se zaměřením na lidské tělo, potraviny atd.- příprava jednoduchých pokrmů, pitný režim- tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, pracovní, dramatické, hudební, pohybové...)- návštěva místní Požární zbrojnice- návštěva dopravního hřiště v Malých Hošticích- sezónní vycházky s batůžkem do vzdálenějších míst v naší obci (přiměřeně věku dětí)- smyslové hry s didaktickými pomůckami,- rytmicko melodizační hry s hudebními i rytmickými nástroji

	<ul style="list-style-type: none">- cvičení s prvky jógy, relaxační cvičení, oddechové činnosti- cvičení na náradích a s různým tělovýchovným náčiním- pohybové hry- pohybové aktivity v přírodním terénu ve všech ročních obdobích- zimní a letní sportovní olympiáda- divadelní představení v MŠ i mimo MŠ
Vzdělávací oblasti	
Dítě a jeho tělo <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>uvědomění si vlastní těla</i>- <i>osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví</i>- <i>rozvoj pohybových schopností a dovedností při cvičení s různým náradím, náčiním</i>- <i>vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu</i>- <i>rozvoj fyzické a psychické zdatnosti</i>
Dítě a jeho psychika <ul style="list-style-type: none">• Jazyk a řeč <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj řečových schopností a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění)</i>- <i>pomocí gymnastiky mluvidel a dechového cvičení rozvíjet správnou výslovnost</i>- <i>rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu</i>
<ul style="list-style-type: none">• Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>získávat schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</i>- <i>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)</i>- <i>vytváření základů pro práci s informacemi</i>

<p>• Sebepojetí, city a vůle</p> <p>dílčí cíle</p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj schopnosti sebeovládání.</i>- <i>poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebeúcty, osobní spokojenosti</i>- <i>získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivnit vlastní situaci</i>
<p>Dítě a ten druhý</p> <p>dílčí cíle</p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi</i>- <i>rozvoj kooperativních dovedností</i>- <i>rozvíjet schopnost vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc...</i>
<p>Dítě a společnost</p> <p>dílčí cíle</p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>vytváření pozitivních postojů ke světu a životu ve všech formách</i>- <i>rozvoj kreativních dovedností - výtvarných, pracovních, konstruktivních, hudebních, pohybových, dramatických</i>- <i>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</i>- <i>seznamování se světem lidí, kultur a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</i>- <i>vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách</i>- <i>rozvíjet schopnost chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce</i>
<p>Dítě a svět</p> <p>dílčí cíle</p>	<ul style="list-style-type: none">- <i>vytváření povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka,</i>- <i>pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat což se může negativně projevit na zdraví všeho živého</i>- <i>rozvíjet schopnost uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se</i>

prakticky chránit (vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

- *pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory), spoluvytvářet zdravé a bezpečné prostředí*

Očekávané výstupy

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat koordinaci oka ruky, zvládat jemnou motoriku při zacházení s předměty denní potřeby, drobnými pomůckami, materiály
- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti v různém prostředí, v různém ročním období
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, pitný režim, dodržování základních hygienických návyků
- rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí. Mít povědomí o tom, co je zdravým životním stylem.
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkci, mít povědomí o těle a jeho vývoji
- spolupracovat s ostatními a dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití chování doma, v mateřské škole i mimo ni.
- porozumět běžným verbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- být citlivý k živým bytostem, k přírodě, věcem, uvědomovat si příjemné a nepříjemné prožitky.
- rozlišovat některé obrazné symboly (orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se můžeme ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, úsudky

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku, sledovat děj a zopakovat jej)
- poznat některá písmena a číslice
- projevovat zájem o knížky (encyklopedie), soustředěně poslouchat četbu
- vyjádřit svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, v případě potřeby požádat o pomoc druhého

Předpokládané kompetence

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, řeší problémy, na které stačí
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, telefon)
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

SLAVÍME V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Základní charakteristika	<p>Prostřednictvím tohoto integrovaného celku se děti seznamují s hlavními významnými dny a svátky v roce a učí se tyto svátky aktivně a radostně prožívat. Tyto významné dny dělíme do 4 okruhů:</p>
	<p>1. Hlavní svátky: Mikuláš, Vánoce, Velikonoce přibližovat pomocí české lidové slovesnosti, prožitkového učení, dramatické výchovy, místními tradičními akcemi v obci a ve spolupráci s rodinou, prohloubit citovou vazbu nejen k rodině ale také k lidem v blízkém okolí.</p>
	<p>2. Významnými dny v MŠ jsou akce, které v dětech vzbuzují nevšední zážitky a prožitky, na kterých se aktivně podílejí a kterých se zúčastňují jejich rodiče, prarodiče (První den v MŠ, Loučení s podzimem, Mikulášská nadílka, Vánoční den, Maškarní karnevaly, Zápis do ZŠ, Slet čarodějů a čarodějnic, Velikonoční tvoření, Svatba v MŠ, Den matek, Den dětí, Let broučků a berušek se spaním v MŠ, Výlet na kolech, Rozloučení s předškoláky, třídní schůzky).</p>
	<p>3. Děti intenzivně prožívají divadelní představení v MŠ i mimo MŠ, výlety, exkurse, návštěvy.</p>
	<p>4. Nedílnou součástí slavnostních dnů jsou narozeniny, svátky dětí a zaměstnanců.</p>
Nabídka činností	<ul style="list-style-type: none">- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, pracovní, dramatické, hudební, pohybové ..)- příprava a realizace slavnostních dnů viz. základní charakteristika- pečení perníkových čertů a Mikulášů- návštěva dětí ze ZŠ jako Mikuláš, čerti a andělé, společní zpívání a tancování

	<ul style="list-style-type: none">- návštěva 1. třídy ZŠ a školní družiny- smyslové hry- rytmicko melodizační hry s hudebními i rytmickými nástroji- besídky: Mikulášská nadílka, Den matek
Vzdělávací oblasti	
Dítě a jeho tělo <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj koordinace pohybů, orientaci v prostoru, hudebnosti a citu pro rytmus</i>- <i>rozvoj schopnosti ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem, hudbou</i>- <i>rozvoj fyzické a psychické zdatnosti</i>- <i>rozvoj pohybových dovedností s náčiním</i>
Dítě a jeho psychika <ul style="list-style-type: none">• Jazyk a řeč <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, vyjadřování)</i>- <i>osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházení čtení i psaní</i>- <i>rozvoj paměti - naučit se říkanky, písničky, pohádky, dramatizovat, vyprávět příběh</i>
<ul style="list-style-type: none">• Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)</i>- <i>záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího</i>- <i>rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně - logickému</i>
<ul style="list-style-type: none">• Sebepojetí, city a vůle <i>dílčí cíle</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>posilovat a rozvíjet citové vztahy (rodina, kamarádi)</i>- <i>vést děti ke kultivaci mravního i estetického vnímání, citění a prožívání.</i>- <i>rozvíjet schopnost city prožívat</i>

Dítě a ten druhý dílní cíle	<ul style="list-style-type: none">- <i>posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem</i>- <i>rozvoj kooperativních dovedností</i>- <i>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva a respektovat je</i>- <i>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc...)</i>- <i>osvojení si základních pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, slušně požádat o pomoc)</i>
Dítě a společnost dílní cíle	<ul style="list-style-type: none">- <i>seznamovat se světem lidí, kulturou a uměním, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije.</i>- <i>vytvořit pozitivní vztahy ke kultuře a umění a rozvíjet dovednosti umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</i>- <i>rozvíjet schopnost projevovat se autenticky</i>- <i>rozvíjet schopnost vyjadřovat se prostřednictvím tvořivých činností (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)</i>
Dítě a svět dílní cíle	<ul style="list-style-type: none">- <i>seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k umění</i>- <i>vytváření elementárního povědomí o lidových zvycích (Vánoce, Mikuláš, Velikonoce, atd.)</i>
Očekávané výstupy	
<ul style="list-style-type: none">- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej dle pokynů- zvládnout pohybové dovednosti s náčiním- zvládnout - zdolávání překážek, házet a chytat míč, užívat různé náčiní- poznat některá písmena a číslice, popř. slova- poznat napsané své jméno- vytváření základů pro práci s informacemi	

- chápat základní číselné a matematické pojmy, učit se je porovnávat, řadit, třídit, podle potřeby je užívat, chápat číselnou řadu do deseti, poznat více, méně, první, poslední
- chápat prostorové pojmy – vpravo, vlevo, vedle, nad pod i částečně se orientovat v čase - teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok, orientovat se v prostoru i v rovině
- přijímat pozitivní ocenění i svůj neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní kroky
- vědět, že tradice s Mikulášem a čertem je pro děti radost a zábava
- prožívat a dětským způsobem projevovat své city – lásku, radost, spokojenost, strach i smutek
- uvědomit si význam zázemí v rodině pro bezpečí a rozvoj osobnosti
- spoluvytvářet pohodu a sváteční atmosféru slavnostních událostí v MŠ, umět ji výtvarně, slovně, pohybově, pomocí hudbou
- podílet se svými pracemi na výzdobě MŠ
- naučit se zpaměti krátké texty
- chápat slovní vtíp a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- sledovat očima zleva doprava
- záměrně se soustředit na činnosti a udržet pozornost, činnost dokončit
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- uvědomit si své možnosti, limity
- přirozeně a bez zábran komunikovat
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování
- získat pocit radostného očekávání vstupu do 1. třídy ZŠ, získat zájem o učení
- vyvíjet vlastní úsilí a soustředění při dosahování cílů
- soustředěně poslouchat pohádku, příběh, umět reprodukovat stručně děj
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat

Předpokládané kompetence

- umí aktivně prožívat významné dny v MŠ
- umí dětským způsobem projevat své city - lásku, radost, spokojenost, ale taky strach, smutek
- umí prožitky vyjádřit slovesně, výtvarně, pohybově, pomocí hudby, dramaticky
- umí vnímat tradice a zvyky, kulturní a umělecké podněty
- uvědomuje si důležitost rodiny, domova
- umí přirozeně komunikovat s druhým dítětem a dospělým

6.3 Doplnkové programy

Mateřská škola má zpracované programy a vnitřní dokumenty, plány spolupráce, které vycházejí z aktuálních informací školství, metodických pokynů a potřeb naší mateřské školy. Slouží ke zkvalitnění předškolního vzdělávání, pedagogické pracovnice je využívají ve své vzdělávací činnosti. Jsou základem pro tvorbu ŠVP, TVP a evaluace.

Plány

1. Plán akcí, které doplňují vzdělávání
2. Plán spolupráce s rodinou
3. Plán spolupráce se ZŠ

Doplnkové programy

6.3.1 Program prevence sociálně patologických jevů, šikany, projevu násilí, xenofobie a intolerance

V předškolním období se jedná o preventivním působení. Základem prevence je vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si děti prostřednictvím prožitého učení osvojí schopnost rozhodovat se, nést za svou volbu odpovědnost a poznávat její důsledky. Schopnost rozhodovat, je chápána jako předpoklad odpovědného jednání. Odpovědné jednání je základní ochranný mechanismus.

Prevence sociálně patologických jevů

Prvky prevence sociálně patologických jevů se prolínají celým dnem, využíváme všech příležitostí a situací. Cvičíme ohleduplnost, pomoc kamarádovi, dáváme dětem příklady správného chování, rozlišujeme úmyslné a neúmyslné ublížení. Rozvíjíme vlohy, ke kterým děti inklinují, pomáháme strukturovat den, nenecháme děti nudit.

Cíl: vytvářet pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi i mezi dětmi a dospělými, vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí.

Vytvářet pozitivní vzájemné vztahy bez rozdílu rasy a kultury, rozvíjet žádoucí postoje k lidem jiné národnosti, etnické nebo náboženské příslušnosti.

Program k prevenci rasismu a intolerance věnuje zvýšenou pozornost vytváření přirozeného klimatu školy i v jednotlivých třídách, podporuje vzájemný respekt a partnerské vztahy mezi učitelkou a dítětem, spolupráci, sebeúctu, komunikační dovednosti, ale také pocit bezpečí a spoluprožívání. Nenásilnou formou a přiměřeně věku a schopnostem učit děti pochopit a porozumět rozdílnost národností a učit se je přijímat. Přiměřeně věku dětí vytvářet pozitivní postoje k minoritám a k lidem různých národností, náboženstvím a kultur.

Okruhy, které pomáhají plnit úkoly programu:

- vytvářet příznivé klima ve třídách, podporovat vzájemný respekt a partnerské vztahy mezi dětmi, mezi učitelem a dětmi
- využívat vhodnou literaturu např. Filipova dobrodružství
- podporovat kooperativní činnosti, rozvíjet komunikační dovednosti, sebeúctu, pocit bezpečí a spoluprožívání
- seznamovat děti se světem lidí jiných kultur a národností - přistupovat k nim zdvořile, bez předsudků
- učit děti chápat a oceňovat rozdílnost jednotlivců a vážit si každého člověka (návštěva obyvatel z chráněného bydlení ve Velkých Hošticích v MŠ - vánoce, velikonoce)
- nabízet dětem činnosti (doplňkové aktivity, akce školy atd.) podporující všestranný rozvoj osobnosti dítěte
- využívat nabídky OKO
- využití nabídky multikulturní výchovy- černošské bubnování s tancem
- ve svém chování být dětem vzorem

- program obsahuje základní informace pro pedagogické pracovnice k prevenci a řešení tohoto problému, při němž je zejména omezována osobní svoboda a ponižována lidská důstojnost.
- program vychází z metodického pokynu MŠMT. Cílem programu je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Důležité je zaměřit se na oblast komunikace a vztahů mezi dětmi ve třídách.
- adaptační postup
- ve vztazích mezi dětmi a dospělými se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora
- komunikace mezi učitelkou a dítětem je přímá, vstřícná a empatická
- spoluvytváření pravidel společného soužití ve třídách
- vytvářet kladný vztah k rodině (námětové hry, besídky ke Dni matek, společné akce s rodiči).

Prevence šikany

Odhalení šikany bývá obtížné. Významnou roli při jejím zjišťování hraje strach, a to nejen strach obětí, ale i pachatelů a dalších účastníků. Strach vytváří obvykle prostředí „solidarity“ agresorů i postižených.

Účinné a bezpečné vyšetření šikany vychází z kvalifikovaného odhadu stadia a formy šikanování. Existuje rozdíl mezi vyšetřováním počátečních a pokročilých stádií šikanování. Jednotlivá stadia jsou blíže popsána v příloze č. 2 Stadia šikanování.

Metody vyšetřování šikanování:

Pro vyšetřování počáteční šikany (se standardní formou) lze doporučit strategii v těchto pěti krocích:

1. Rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky (nikoli však konfrontace obětí a agresorů).
4. Zajištění ochrany obětem.

5. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.

Výchovná opatření

Doporučuje se pracovat s agresorem (jeho náhled na vlastní chování, motivy, rodinné prostředí). V případě potřeby mu zprostředkovat péči pedagogicko-psychologické poradny, střediska výchovné péče nebo jiných odborníků – klinických psychologů, psychoterapeutů nebo psychiatrů.

Pro nápravu situace ve skupině je potřeba pracovat s celým třídním kolektivem. Je nezbytné vypořádat se i s traumaty těch, kteří přihlíželi, ale nezasáhli (mlčící většina).

Spolupráce s rodiči

Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanování, je za odborné vyšetření záležitosti zodpovědný ředitel školy. Při nápravě šikanování je potřebná spolupráce vedení školy, dalších pedagogických pracovníků, jak s rodinou oběti, tak i s rodinou agresora. Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací. Je nutné předem informovat rodiče o tom, co dělat v případě, když se dozvědí o šikanování.

Spolupráce se specializovanými institucemi

Při předcházení případům šikany a při jejich řešení je důležitá spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, nebo zástupce školy s dalšími institucemi a orgány.

Zejména

- v resortu školství – s pedagogicko-psychologickými poradnami, středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry,
- v resortu zdravotnictví – s pediatrií a odbornými lékaři, dětskými psychology, psychiatry a zařízeními, která poskytují odbornou poradenskou a terapeutickou péči, včetně individuální a rodinné terapie
- v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s oddělením sociální prevence (možnost vstupovat do každého šetření, jednat s dalšími zainteresovanými stranami, s rodinou),
- případně s NNO specializujícími se na prevenci a řešení šikany.

Kolář, M. (1998). Soudce Lynch na českých školách? Vyšetřování a léčba specifických typů šikan; in Sborník „Prevence šikanování ve školách“, Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR, Praha.

6.3.2 Program výchovy k bezpečí, zdraví a zdravému životnímu stylu

Cíl: vytvářet pozitivní vztah k sobě samému a druhým, k ochraně svého zdraví a své bezpečnosti.

A) Výchova k bezpečí a zdraví

V programu pro ochranu člověka za mimořádných událostí jsou zařazeny aktivity přiměřené věku dětí (cvičná evakuace MŠ) návštěvy v požární zbrojnici, návštěva příslušníka České policie, návštěva Slezské nemocnice - Rychlá záchranná služba, Hasiči.

1. Potřeba jistoty a bezpečí

Vzdělávací cíl: Pomocí pravidel učít děti orientovat se v sociálních situacích a vztazích.

Prostředky realizace:

- adaptační postup
- ve vztazích mezi dětmi a dospělými se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora
- komunikace mezi učitelkou a dítětem je přímá, vstřícná a empatická
- spoluvytváření pravidel společného soužití ve třídách
- vytvářet kladný vztah k rodině (námětové hry, besídky ke Dni matek, společné akce s rodiči).

2. Každý je jiný, já jsem já

Vzdělávací cíl: Uvědomění si podstaty přátelství, kamarádství, a jeho důležitost pro lidský život.

Prostředky realizace:

- přijímat dítě takové jaké je
- podpora sebevědomí
- uspokojovat individuální potřeby
- rozvíjet talent
- využívat pochvaly a povzbuzení

- rozhovory: „Co je správné a co ne“. "Co se mi líbí na kamarádovi a co ne".
- četba: "Kamarádi to nevzdávají".

3. Zdraví je přednější

Vzdělávací cíl: Pochopení pojmu zdraví jako naprosté pohody duševní, tělesné a sociální.

Prostředky realizace:

- četba z knihy „Filipova dobrodružství“
- pobyt venku: důležitost chránit se před slunečním zářením, mrazem, větrem
- hry: lékař, nemocnice, hra na domácnost, o lidském těle,
- formou her a tvořivé dramatiky seznamovat s fungováním lidského těla, včetně sexuální výchovy
- prevence úrazů: voda, oheň, dopravní prostředky, elektřina
- tolerance k postiženým lidem
- výtvarný projev: obrysy těla, kresba detailů lidského těla
- zdravý životní styl: stolování, zdravá výživa, pitný režim, osobní hygiena
- zdravý vzduch: větrání, přiměřená teplota v místnosti, dostatečné osvětlení
- přiměřený hlas - nepřepínat hlas
- ohleduplnost k ostatním – například při nachlazení
- psychohygiena
- poznávání vlastního těla- hry: Kuba řekl, na zrcadlo, ukaž kde je, na Raráška
- správné oblékání: oblékání panenek, vystřihování oblečků, módní přehlídka – donést ze šatny, co si obleču v takovém a takovém počasí.

4. Pohyb

Vzdělávací cíl: Pochopení tělesné zdatnosti jako faktoru, který podporuje zdraví a pochopení důležitosti pravidelného tréninku, zdůraznění toho, že sportovci dodržují životosprávu.

Prostředky realizace:

- dostatek pohybu spontánního a řízeného jak v MŠ tak venku
- cvičení: jóga, gymnastické míče, používání všech dostupných náradí a náčiní
- plavecká příprava
- sportovní olympiády zimní, letní
- sportuje celá rodina – bruslení
- výlety do vzdálenějších míst /využití rozmanitosti přírodního terénu/

- poznávání vlastního těla- hry: Kuba řekl, na zrcadlo, ukaž kde je, na raráška
- správné oblékání: oblékání panenek, vystřihování oblečků, módní přehlídka – donést ze šatny, co si obleču v takovém a takovém počasí pohyb.
- Celoroční projekt „Se Sokolem do života“

5. Hygiena

Vzdělávací cíl: Pochopení důležitosti dodržovat základní hygienická pravidla jako prevence nemoci a souvislosti s tím, co všechno nám může nemoc překazit (naše oblíbené činnosti apod.)

Prostředky realizace:

- četba z knihy „Filipova dobrodružství“
- pohádky: O pejskovi a kočičce
- čištění zubů: Zoubková víla
- osobní hygiena – před jídlem, před spaním, po použití WC
- používání kapesníků
- větrání
- vhodné oblékání
- relaxační chvílky
- maňáskové hříčky.

6. Výživa

Vzdělávací cíl: Seznámení se s potravinami, které jsou zdravé a nezdravé a pochopení, že nejlepší je strava pestrá a vyvážená. Dbát na pitný režim.

Prostředky realizace:

- četba z knihy „Filipova dobrodružství“
- stravování v MŠ: kultura stolování, skladba a pestrost jídelníčku, přístup dospělých k předloženému jídlu,
- pohádky: Jak pejsek s kočičkou pekli dort, Otesánek, Budulínek – hrášek
- písně: Pekla vdolky, Měla babka čtyři jablka
- hry: na ovocný koš, na zeleninový koš, na kuchaře, na obchod, na restauraci, co je v košíku, zdravé, nezdravé (bolest zubu), z čeho se vyrábí
- smyslové hry: hádej, co jíš, hádej, co to voní, hádej, co držíš
- didaktické hry: co je zdravé – nezdravé, z čeho se vyrábí, co nám dává slepice, kráva...

- praktická činnost: ovocné a zeleninové saláty, zeleninová polévka
- společné oslavy významných dnů v MŠ - příprava pohoštění (ovoce, zelenina, ovocné džusy, tvaroh, jogurty...)
- umět říci „ne“ cizí osobě - umět odmítnout bonbón, hračku... (pohádka o Sněhurce, řešení různých modelových situací)
- seznámení se s jedlými plody a léčivými bylinami, pochopení toho, že existují také plody nejedlé a plody jedovaté

B) Dopravní výchova

Cíl: získat vědomosti a zkušenosti z dopravní výchovy, vytvářet správné návyky, vztahy k okolí a k lidem; učit ukázněnost, vztah ke zdraví, je důležité u dětí rozvíjet ty vlastnosti, které ovlivňují jejich reakce při chování v určitých situacích, zejména paměť, pozornost, soustředěnost, opatrnost, ohleduplnost, vnímání i orientaci v prostoru a čase, tyto vlastnosti jsou velmi prospěšné pro jejich bezpečný pobyt venku.

Cíl programu:

- získat vědomosti a zkušenosti z dopravní výchovy, vytvářet správné návyky, vztahy k okolí a k lidem; učit ukázněnost, vztah ke zdraví, je důležité u dětí rozvíjet ty vlastnosti, které ovlivňují jejich reakce při chování v určitých situacích, zejména paměť, pozornost, soustředěnost, opatrnost, ohleduplnost, vnímání i orientaci v prostoru a čase, tyto vlastnosti jsou velmi prospěšné pro jejich bezpečný pobyt venku.
- poučit děti o možných nebezpečných situacích a dětem dostupných způsobech, jak se chránit (využívat praktické ukázky varující dítě před nebezpečím);
- cvičit bezpečné chování v dopravních situacích, kterých se děti běžně účastní;
- prakticky nacvičovat bezpečné chování v některých dalších situacích, které mohou nastat (hry a aktivity na dopravní témata)

Účast dítěte v silničním provozu:

- chodec s doprovodem
- chodec bez doprovodu
- pasažér v autě

Je třeba dětem vysvětlit, co obnášejí jednotlivé role a jak se mají v těchto situacích chovat. Můžeme využít například formu řízené diskuse, kdy se děti ptáme, jak se správně chovat v

jednotlivých situacích a na základě jejich možných reakcí jim upřesňujeme informace, které získaly např. v rodině.

Co bychom měli děti naučit, co je naším cílem:

- děti by měly získat vědomosti a zkušenosti z dopravní výchovy, aby si vytvořily správné návyky, vztahy k okolí a k lidem

Dětem je nutno vysvětlit, jak se chovat v jednotlivých dopravních situacích:

Chůze po ulici - po pravé straně chodníku, vyhýbání vpravo, předcházení vlevo, nezdržování provozu na chodníku (vytváření skupinek), stálé sledování provozu (nebezpečí z vozovky, z průjezdů, od parkujících automobilů), chůze po stezce pro chodce a po stezce pro chodce a cyklisty podmínky pro chování v obytné a pěší zóně, povinnost použít chodník, když je veden pouze po jedné straně ulice.

Chůze po silnici - vlevo proti směru přijíždějících vozidel, maximálně dva chodci vedle sebe, v případě nebezpečí (míjení se nebo předjíždění dvou vozidel na úzké silnici) opustit vozovku, stálé sledování provozu, chůze s břemenem nebo s vozíkem, potřeba "být viděn" (dětem je dobré demonstrovat výhody používání reflexních barev a reflexních nášivek na oblečení).

Přecházení vozovky - volba místa - podchod nebo nadchod, světelné signály, vyznačený přechod pro chodce, křižovatky, nebezpečí mezi zaparkovanými automobily, dobrý výhled na obě strany - před vstupem do vozovky se zastavit a řádně se rozhlédnout na obě strany, při přecházení neustále sledovat obě strany; řízení provozu - význam světelných signálů a pokynů policisty; přednost vozidel s právem přednostní jízdy (charakteristická zvuková a světelná znamení).

Cestující a spolujezdec - chování při čekání, nastupování, jízdě a vystupování, přecházení na nástupní ostrůvky; chování při jízdě automobilem, místo pro spolujezdce mladšího 12 let (vzadu), používání dětských zádržných systémů, otevírání oken, zákaz vyhazování předmětů.

Bezpečná místa pro hry - v létě, v zimě (vždy co nejdále od silničního provozu, na vymezených místech), místa, kam je chodcům vstup zakázán (vyznačení dopravními značkami), obytná zóna.

Železniční přejezdy - chování při jejich přecházení, význam světelných a zvukových signálů, závozy.

"Jízda" v silničním provozu - podmínky pro jízdu na skateboardu, kolečkových bruslích, lyžích, dětském jízdním kole - řídí se pravidly pro chůzi, "jezdit" se smí pouze rychlostí chůze,

dětem se však vůbec nedoporučuje (kromě obytné zóny); samostatně na jízdním kole se smí jezdit (po náležité přípravě) až od 10 let.

Základní poznatky o chování při dopravní nehodě (přivolání pomoci).

Dětem je také nutno vysvětlit význam nejdůležitějších značek. K tomu nám může pomoci rozdělení značek do několika základních skupin:

- značky výstražné: prudká zatáčka, nebezpečí smyku, padající kamení, železniční přejezd, práce na silnici, jiná nebezpečí
- značky zákazové: zákaz vjezdu, zákaz vstupu chodců
- značky příkazové: stezka pro chodce, stezka pro chodce a cyklisty
- značky informativní: přechod pro chodce, konec obce, nemocnice, telefon

Prostředky k uskutečnění těchto cílů:

- **hry - námětové:** pro děti nejschůdnější metoda, prostřednictvím hry jim můžeme vštípit správné návyky a rozvinout u nich vlastnosti důležité pro jejich bezpečnost
- **pohybové hry** s procvičením barev, orientace v prostoru, rychlá reakce na zrakové, sluchové signály
- **hádky:** podnítlíme jimi v dětech zvědavost a touhu se dozvědět něco nového
- **pozorování:** jedná se o různé vycházky, při kterých dětem v praxi ukazujeme, jak se správně chovat, důležitá je role učitelky, která má být pro děti vzorem
- **praktická činnost:** jízda na kole, role chodce na dopravním hřišti v Malých Hošticích
- **výlet s rodiči na kolech**
- **jízda v různých dopravních prostředcích - výlety**
- **využití dopravního hřiště v Malých Hošticích**
- **výtvarná a pracovní činnosti**
- **beseda s příslušníkem České policie**

Pomůcky, které lze využít při dopravní výchově:

- skládky
- omalovánky s dopravní tematikou
- pexesa s dopravní tematikou
- koberec doprava
- obrázky nejdůležitějších značek

- motivační předměty (např. odrazky, samolepky)
- obrázky, které můžeme použít pro vzorové situace
- knihy o dopravní výchově pro předškolní děti
- videokazety s danou tematikou

C) Etická a prosociální výchova

Ve výchovně vzdělávacím procesu, stejně jako v etické výchově, je zřejmá nevyhnutelnost vize. Vizí etické výchovy je morálně vyzrálý člověk, který se vyznačuje empatií, kreativitou, zdravým sebevědomím, pozitivním hodnocením sebe i jiných a prosociálními formami chování.

Principy etické výchovy

Každý člověk má svoji důstojnost – respektujeme individualitu druhých.

Člověk je bytost svobodná a zodpovědná – podporujeme děti v samostatném a zodpovědném rozhodování.

Nejefektivnějším prostředkem učení je vlastní zkušenost – za vhodných podmínek realizujeme zážitkové aktivity.

Pro vzdělávání je důležité výchovné společenství založené na důvěře – podporujeme toto společenství častým vyjadřováním pozitivních citů.

Učitel výchovně působí především svým příkladem – zaměříme se na tento nejdůležitější prostředek výchovy tím, že budeme pracovat na vlastní sebevýchově.

Složky etické výchovy

Etická a prosociální výchova má čtyři složky, které spolu tvoří nedílný celek. Jsou to výchovný program, výchovný styl, metody a rozvoj prosociálnosti.

Prosociálnost

Prosociální chování je zaměřené na pomoc nebo prospěch jiných osob, skupin nebo společenských cílů, avšak bez toho, že by existovala vnější odměna pro autora chování. To znamená, že předpokladem a motivem prosociálního chování je vnitřní potřeba dělat to, co prospěje druhému.

Charakteristické znaky

- Projevování soucitu s lidmi, kteří mají těžkosti.

- Radost z obdarování někoho, nebo rozdělení se s někým.
- Namáhání se ve prospěch druhých.
- Přijímání úspěchů jiných lidí bez závisti.
- Pochopení starostí a problémů jiných lidí.

Výchovný styl

Ve výchově hraje důležitou roli jak osobnost dítěte, tak osobnost učitele. Výchovný styl, je postup, jímž učitel nebo rodič ovlivňuje rozvoj etického a prosociálního chování dítěte.

Metody

- zážitková metoda
- učení posilováním žádoucího chování

Tyto metody poskytují dětem zkušenost nebo jim umožňují vytvořit si vlastní úsudek. Děti se učí z vlastního prožívání a zážitků, které potom přirozeným způsobem ovlivňují jejich postoje a chování. Učitel zůstává v pozadí. Jeho hlavní úloha spočívá v tom, že vytvoří zajímavou situaci a nechá děti uvažovat, diskutovat, experimentovat a získat novou zkušenost. Učitel hraje spíše roli moderátora.

Aktivity

- Spolupráce s Marianum Opava
- Život má mnoho podob, Ekvilibro z. o.
- Sociálně terapeutické dílny Kravaře

6.3.3 Program environmentální výchovy

Cil: vytvářet pozitivní postoje k životnímu prostředí, k úctě k životu ve všech formách, znalost a péče o životní prostředí kolem nás. Probouzet zájem o přírodu a všechno živé, vnímat v souvislostech, ve vzájemné harmonii používat cit i rozum a chovat se odpovědně ke světu lidem a přírodě, vést děti k třídění odpadu (papír, plast - ve třídách, vybité baterie - nebezpečný odpad za spolupráce rodičů u vstupu do MŠ, **účast v soutěži** ve sběru hliníkových obalů, sběr starého papíru, sběr pet vršků).

Důležitým předpokladem k uskutečnění environmentální výchovy v mateřské škole je vztah učitelky k problematice. Záleží na tom, aby láska k přírodě, ke všemu živému i neživému byla

opravdovým životním postojem učitelky. Za těchto podmínek je možno environmentální výchovu nenásilně zařazovat do všech činností v průběhu dne.

Září:

- Příroda v našem okolí – pozorování, poznávání (vycházky).
- Sběr, poznávání a práce s přírodninami.
- Stav životního prostředí v našem okolí, odhazování odpadků, znečišťování ovzduší
- výfukovými zplodinami automobilů.
- Sběr a trhání jablek na zahradě MŠ a ochutnávka.
- Vedení dětí k drobným úklidovým pracím na zahradě MŠ.

Říjen - listopad:

- Nadále využívat přírodniny pro rozvoj výtvarných a konstruktivních dovedností.
- Vytvořit v mateřské škole výstavku produktů ze zahrádek (ovoce, zelenina).
- Připravit s dětmi jednoduchý pokrm z těchto produktů.
- Účast na výstavě hroznového vína pořádané Zahrádkářským svazem.
- Zdůraznit význam čistého ovzduší a čisté půdy pro zdravý růst zemědělských produktů.
- Odlet stěhovavých ptáků do teplých krajín, pozorování, rozhovor, četba
- Sběr podzimních litů (výtvarné tvoření).
- Výroba a výstavka „podzimníčků“ ve spolupráci s rodiči.
- Objevovat krásy podzimní přírody, pozorovat změny v počasí – vycházky.
- Zvířata na podzim (rozhovor, četba, dramatizace pohádky, vycházky).
- Podzimní vycházka s pouštěním draka.
- Nový záhon, výsadba stromu – hrušeň Vendelínka, celoroční péče o ně.
- Loučení s broučkou a podzimem – dýňování, pouštění draků s rodiči.
- Pečení perníkových Mikulášů a čertů (poznávat původ surovin).

Prosinec - únor:

- Ptáci v zimě (na zahradě s dětmi vyzdobíme vánoční stromek s dárky pro ptáčky).
- Pozorování stop ve sněhu.

- Zvířátka v zimě (vyprávění, četba, práce s obrázky).
- Poznávání nečistého ovzduší po rozpuštění vzorku sněhu v místnosti.
- Péče o pokojové rostliny.
- Vycházka zimní přírodou s pozorováním krás zimní přírody spojená se sáňkováním
- Poznávání vlastností sněhu - experimentování.

Březen - duben:

- Hmyz (pozorování s lupou, četba, kresba, zpěv)
- Pozorování probouzející se jarní přírody, změna počasí, prodlužování dne, pojmenovávání prvních jarních květin.
- Velikonoční dekorace z přírodních materiálů, rychlení větévek, klíčení semínek, úklid po zimě na zahradě mateřské školy a v jejím okolí.
- Velikonoční výstavka v MŠ ve spolupráci s rodiči.
- Vytvářet kladný citový vztah k jarní přírodě pozorováním, četbou, výtvarnými a pracovními projevy
- Návrat ptáků z teplých krajín (rozhovor, vycházky, pozorování, kresba).
- Jarní práce na polích.
- Tvořivá práce s hlinou v keramickém kroužku v ZŠ.
- Experimentováním seznámíme děti s různými druhy přírodnin a materiály, jejich vlastnostmi.
- „Den země“ - zakopání „pokladu“ tvořeného z odpadu různých materiálů na zahradě
- Pokusy s vodou: co plave, co se potopí, přenášení vody kapátkem, houbou, zapouštění barev, jak vzniká déšť
- Návštěva Planetária v Ostravě.
- Četba dvou dílů „Filipova dobrodružství“.
- Vycházka do lesa a hledání protikladů „co se mi v přírodě líbí a co se mi nelíbí“.
- Čištění lesíka pod zámek, třídění odpadu v MŠ

Květen – červen:

- Prohlížení dětských encyklopedických knížek – zvířata, rostliny, hmyz, příroda (rozhovor, četba, kreslení, modelování).

- Naučit děti všimnout si krásy kvetoucích stromů, umět vnímat vůni a naslouchat ptačímu zpěvu (výtvarné vyjádření).
- Výlet na kolech s dětmi a rodiči do Kravař.
- Hra Na šipkovanou s plněním úkolů z ekologické výchovy a hledáním pokladu.
- Návštěva Slezského musea v Opavě (prohlídka expozic hmyzu, vodních živočichů, ptáků a savců).
- Výlet do nejbližšího okolí.
- Polodenní výlet.
- Pěší výlety do okolí Velkých Hoštic za poznáním (pozorování a rozhovory).
- „Let broučků“ se stezkou odvahy
- Spaní předškoláků v MŠ

Vedeme děti k šetření energiemi - světlo, voda.

6.3.4 Program primární přípravy na vzdělávání „Předškoláček“ a informativní výchova

Povinné předškolní vzdělávání probíhá denně od 8:00 – 12:00 hod.

Základní charakteristika	<ul style="list-style-type: none">- Každý předškolák pracuje s tzv. portfoliem, což je soubor činností a pracovních listů pro rozvoj schopností a dovedností potřebných pro vstup do základní školy.- Učitelky sledují pokroky jednotlivých dětí, nabízejí jim konkrétní činnosti a konzultují s rodiči jejich úspěchy nebo společně hledají další cesty při výchově a vzdělávání.- Prvky informatické výchovy postupně zařazujeme již od nejmladších dětí (3PANEL „Sowa“, robotické hračky, kódovací zvířátka, atd.)- Interaktivní výukový software pro MŠ (Chytré kostky CZ, Než půjdu do školy, Všeználek na venkově, Všeználekovo safari, Všeználekova botanická zahrada, Lidské tělo, Dopravní výchova, Chytré kostky CZ+EN- Činnosti jsou zaměřené k získání dovedností a schopností pro vstup do ZŠ.
---------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none">- Učitelky s dětmi pracují individuálně nebo v malých skupinkách. S využitím různých Montessori pomůcek a materiálů pro předškoláky - pracovních sešitů- Učí děti hrou základní pravidla v různých situacích vznikající v on-line světě „Městečko Kybernetov“- v souladu s probíhajícím tématem na třídě a aktuálním ročním obdobím.- Cílem je naučit pracovat s myší, rozvíjet koordinaci oka ruky.- CD - angličtina pro nejmenší poskytuje přirozený a zábavný vstup do cizího jazyka a dobrý základ k jeho dalšímu osvojení.- Obsahem dalších CD jsou pohádky, pexesa, písničky
Vzdělávací cíl	<ul style="list-style-type: none">- Zaměřit se na kvalitní přípravu předškolních dětí na nástup do povinné školní docházky ve všech oblastech.- Získání sociálních dovedností, zvládnutí různých společenských rolí, respektování autority, spolupráce, dodržování předem dohodnutých pravidel chování, sebeobslužných dovedností, komunikace, upevňování jemné motoriky (grafomotoriky) se zaměřením na držení tužky, uvolnění ruky), hrubé motoriky a rozvoj smyslů. Dále se zaměříme na předčtenářskou a předmatematickou přípravu, rozvoj řeči a orientace v základních vztazích a pojmech.- Postupné a nenásilné seznamování s PC a výukovými programy- Využívat počítače ve prospěch dětí- Upevňování soustředěnosti, vytrvalosti k dokončení úkolu atp.- Snažíme se o to, aby děti před vstupem do základní školy dosáhly těchto kompetencí- edukační činnosti- tvořivé činnosti- naučit se základům ovládnutí počítače- dle nabídky her rozvíjí: paměť, pozornost, postřeh, myšlení, prostorovou orientaci, základy matematických představ, badatelské aktivity

Jsem zdvořilý, samostatný	<ul style="list-style-type: none">- Umím pozdravit, rozloučit se, poděkovat, omluvit se, slušně požádat o pomoc - poprosit, neskákat do řeči druhému- Umím si hrát s kamarády.- Dodržuji pravidla společného soužití.- Umím prohrávat i vyhrávat.- Vydržím u hry i práce.- Umím překonávat přiměřené překážky.- Umím odpovídat na otázky.- Umím naslouchat jiným.- Umím: správně držet tužku, stříhat, mačkat, trhat, skládat papír, lepit, modelovat, malovat- Umím vyhledávat vhodný tvar, stavět podle předlohy, manipulovat s drobnými předměty - mozaiky- Umím si uklidit své pracovní místo, hračky, do přihrádky, skříňky, zásuvky- Poznám si své věci a dovedu je uložit na své místo.- Zvládnu se sám svléknout a obléknout, about i zout; dovedu zapnout, knoflík, zip, zavázat tkaničku, vyhrnout rukáv- Umím si vyčistit zuby, učesat se, správně si umýt ruce i obličej, učesat se, požit WC- Umím stolovat, zvládnu správně držet příbor.
Jsem zdravý, veselý	<ul style="list-style-type: none">- Zvládám správné držení těla.- Mám správnou koordinaci pohybu těla při chůzi a běhu, umím chodit i běhat mezi překážkami, orientuji se v prostoru i v přírodním terénu.- Umím sladit pohyb s hudbou.- Umím skákat vpřed, vzad, do stran, do dálky i přes překážky, skáču na jedné noze, skáču panáka.- Umím lézt, plazit se po břiše na rovné i šikmé ploše.- Umím házet horním i spodním obloukem.- Umím ovládat své tělo - udržím rovnováhu, cvičím v různých polohách těla.

	<ul style="list-style-type: none">- Umím cvičit s různým sportovním náčiním (míče, obruče, šátky, destičky, stuhy aj.) a náradím (vylézání a slézání žebříku, prolézání, přelézání překážek, klouzání na klouzačce, chůze po zvýšené ploše, skoky na trampolíně aj.)- Umím delší dobu se pohybovat, umím i odpočívat.- Vím, co je tělu prospěšné a co mu škodí (pohyb, správná životospráva).
Jsem zvědavý	<p>Mám zájem o písmenka (počátek čtení, psaní) Umím, vím, dovedu, poznám</p>
	<ul style="list-style-type: none">- rozlišit první a poslední hlásku ve slově, rozdělit slovo na slabiky, určit počet slabik,- napsat hůlkovým písmem své jméno.- pozorně vyslechnout čtenou pohádku, umím ji vyprávět.- dramatizovat; reprodukovat říkadla, písničky; dovedu zpaměti říkadlo, rozpočítadlo, básničku, písničku;- srozumitelně se vyjádřit ve větách;- slovně popsat obrázek, svoji kresbu- pracovat s knihou, tzn. otevírat knížku, listovat, vyhledávat obrázky, "číst" obrázky zleva doprava, shora dolů.- pracovat s encyklopediemi - vyhledávání informací. pracovat zleva doprava - grafické listy, při výtvarných činnostech využívám celou plochu papíru, nebo prostoru.- nakreslit dům, strom, postavu, auto; dovedu vybarvit omalovánky; zvládnou čáru plynulou; umím dokreslovat, obkreslovat, umím graficky napodobit geometrické tvary- grafický cvik: motání klubíček, šneka, kruhy, vlnovky, tečky, svislé čáry, vodorovné čáry, šikmé čáry, zuby, dolní, horní oblouk, smyčky, osmičky, ovály aj.

<p>Mám zájem o čísla a počítání Umím, vím, dovedu, poznám</p>	<ul style="list-style-type: none">- co znamená: více, méně, stejně; vím kam je vpravo a kam vlevo; vím kde je nad, pod, vedle, před, za, uvnitř a vně.- počítat po jedné a vím, že poslední označené číslo určuje počet prvků.- poznat shodu, odlišnost i změnu; doplňuji do celku a skládám celek z částí; řadím předměty dle pokynu zleva- třídít, uspořádat a porovnávat různé předměty, věci podle velikosti, tvaru, vlastnosti, barvy.- třídít a uspořádat drobné předměty - do přihrádky, krabice, nádoby, sáčku, aj.- co je krátké a dlouhé; kratší, delší; vpředu, vzadu; první, poslední; mezi, uprostřed, stejné, jiné- poznat číslice do 10- přiřazovat počet prvků ke správné číslici- co znamená více, méně, stejně- poznat a pojmenovat geometrických tvarů- řadit předměty podle velikosti- dovedu se orientovat v bludišti- třídít do skupin podle daných vlastností- spojování teček podle předlohy- skládat stavebnice podle předlohy
<p>Mám zájem o svět kolem sebe Umím, vím, dovedu, poznám</p>	<ul style="list-style-type: none">- vlastnosti předmětů denní potřeby, hračky, nádobí, nářadí, nábytek, potraviny.- základní barvy i některé jejich odstíny- dopravní prostředky - dovedu se správně chovat při přecházení silnice,- vím něco o přírodě; o ročních obdobích a o počasí (teplo, zima, déšť, sníh, aj.), o přírodních jevech (duha, aj.), o zvířatech (ptáci, ryby, hmyz) domácích, hospodářských, volně žijících u nás, v ZOO, exotických a o jejich mláďatech; rostlinách (květiny,

	<p>stromy, keře, ovoce, zelenina) o čase - den a noc; částech dne - ráno, dopoledne; včera, dnes, zítra</p> <ul style="list-style-type: none">- orientuji se ve svém okolí (mateřská škola, bydliště, význačné budovy); znám cestu do MŠ.- účastním se oslav svátků během roku a podílím se na přípravách- některé problémy životního prostředí - pečuji o své okolí a prostředí, třídím odpady, zacházím správně s potravinami
<p>Mám zájem poznat sebe a lidi kolem Umím, vím, dovedu, poznám</p>	<ul style="list-style-type: none">- činnosti a zaměstnání lidí, význam odpočinku, sportu- lidé jsou odlišní, různě mluví, žijí, mají různé zvyky- sobě - znám své tělo, jeho části, umím o něj pečovat, chránit ho, umím popsat, jak se cítím- využít svých smyslů (zrak, sluch, hmat, čich, chuť)- kdo je má rodina (rodiče, příbuzní); co kdo doma dělá- své jméno, popř. adresu; znám jména dětí ve třídě i jména učitelek

V době odpoledního odpočinku se učitelky věnují dětem s IVP, dětem se sníženou potřebou odpočinku a individuálním vzděláváním, skupinovým a individuálním činnostem u dětí, individuálním aktivitám v době od 13:15 – 14:00 hodin.

6.4 Vnitřní dokumenty

Mateřská škola má na daný školní rok zpracovaný **Pracovní plán**, který obsahuje

1. Koncepci rozvoje mateřské školy
2. Hlavní úkoly mateřské školy na daný školní rok
3. Řídící a kontrolní činnost
4. Informační systém
5. Bezpečnost a ochrana dětí
6. Plány spolupráce
7. Provozní a hospodářská činnost

6.4.1 Školní řád a vnitřní řád školní jídelny výdejny

Tento veřejný dokument mateřské školy vymezuje práva a povinnosti zaměstnanců mateřské školy a zákonných zástupců. S tímto dokumentem jsou rodiče každoročně seznamováni na zahajovací schůzi rodičů. Školní řád je zpřístupněn pro zákonné zástupce na nástěnce u vchodových dveří a také na webových stránkách mateřské školy.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Pravidla pro vnitřní evaluaci a hodnocení.

Evaluace naší mateřské školy je prostředek k získání informací potřebných k rozvoji mateřské školy. Slouží k zjišťování kvality, úrovně, spokojenosti.

Využíváme dotazníky, ankety, písemné zprávy, rozborů, práce dětí, informace zevnitř i zvenčí.

Porovnává zjištěný stav s vytčeným cílem, zjišťuje příčiny odchýlení, možnosti a způsoby optimalizace dalšího postupu.

Zpracovává ji každý za svoji oblast – učitelky na třídě, ředitelka za školu.

Při zpracovávání za celou školu je zapotřebí široké spolupráce, na jejíchž závěrech a navrhovaných postupech se všichni ztotožní.

Každoročně je zpracována Výroční zpráva o činnosti školy, součástí je vyhodnocování podmínek vzdělávání, výsledků vzdělávání, plnění cílů ŠVP, klima školy, spolupráce s ostatními subjekty a plánů aktivit. Tento dokument je předkládán zřizovateli a je zveřejněn v MŠ.

Cíl	Indikátory	Nástroj	Četnost	Odpovědná osoba
čeho chceme dosáhnout a následně vyhodnocovat	jak, na čem lze poznat, že bylo daného cíle dosaženo	to, čím se bude měření dosahování daného cíle provádět	-	-
1. Všichni zúčastnění se podílejí na plnění cílů ŠVP. Soulad ŠVP a RVP.	Úroveň práce se ŠVP, plnění cílů. Plnění třídních tematických plánů. Plnění vzdělávacích cílů v TVP.	Vnitřní hodnocení cílů ŠVP. Evaluace TVP Evaluace podtémat TVP	1x za 3 roky 1x ročně po ukončení podtématu	učitelky, ředitelka učitelky ředitelka učitelky

	Plnění kompetencí, vztahů na pracovišti kvalita podmínek	Pedagogické rady Provozní porady	dle plánu	učitelka, ředitelka, nepedag.
2. Učitelky – volí různé strategie, metody a formy s ohledem na potřeby dětí, využívá nově získaných poznatků, podílí se na týmové práci	Využití DVPP v práci učitelky Výsledky výchovně vzdělávací práce Průběh a výsledky vzdělávání, významné postřehy ve vývoji dítě Sebereflexe učitelek Plánované aktivity	Hospitace Hospitace Portfolio dětí, záznamy o dětech Autoevaluace učitelek Jednotlivé části VZ.	dle plánu dle plánu 2x ročně a dle potřeby 1x za 2 roky 1x za ročně	Ředitelka ředitelka učitelky učitelky učitelky
3. Ředitelka školy vytváří zajišťováním personálních, organizačních, materiálních a věcných podmínek adekvátní prostředí pro zdárný chod školy, což se podílí na kladném povědomí o škole na veřejnosti.	Vedení školy. Hospodaření s prostředky obce Věcné a materiální podmínky školy, personální obsazení, prezentace školy na veřejnosti	Zpráva ČŠI Revize, kontroly BOZP, PO Audit – obec Výroční zpráva o hospodaření. Zhodnocení podmínek vzdělávání. Výroční zpráva o činnosti školy s autoevaluační zprávou	škola neovlivní dle pl.předpisů 1x ročně 1x ročně 1x ročně 1x ročně 1x ročně	ČŠI revizní technik zřizovatel ředitelka všichni zaměstnanci ředitelka, učitelky
4. Všichni zaměstnanci se podílí na tvorbě školního společenství dětí, pedagogů a ostatních pracovníků školy	Vnitřní klima školy kultura prostředí pro pobyt dětí i zaměstnanců,	Kvalita řízení školy Rozhovory, pozorování	1 x ročně průběžně dle potřeby	všichni zaměstnanci všichni zaměstnanci ředitelka

5. Spolupráce s ostatními subjekty a rodičovskou veřejností.	Informační nástěnky, www stránky MŠ, prezentace školy v obecním tisku, společné akce	Rozhovory	průběžně	ředitelka, zaměstnanci
		Společná setkání učitelé MŠ a ZŠ	1x ročně	ředitelka
		Dotazník pro rodiče	1x za 2 roky	rodiče
		Odborná přednáška	1x ročně	dětský psycholog
		Společné akce	dle plánů	všichni zaměstnanci
		Třídní schůzky	2x ročně	učitelky, rodiče

8. POUŽITÁ LITERATURA

1. *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání*. Praha: NÚV, leden 2018.
2. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2019 - 2023
3. Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008 – 2015)
4. Vedení mateřské školy, nakladatelství Raabe,
5. Radce předškolního vzdělávání pro celý rok, nakladatelství Raabe
6. Školka plná zábavy, nakladatelství Portál,
7. Šimon jde do školy, Portál,
8. Zdravá mateřská škola
9. Časopis: Informátor, Ředitelka MŠ
10. Hrajeme si, (Barevné kamínky) Gabriela a Milada Přikrylovy, vyd. neperiodických publikací
11. Řízení mateřské školy, aTre, Správa MŠ
12. Pedagogické hodnocení v pojetí RVP PV, VÚP
13. Konkretizované očekávané výstupy RVP PV
14. Metodický portál pro předškolní vzdělávání
15. Hana Splavcová, Jana Kropáčková: Vzdělávání dětí od dvou let v MŠ – Portál
16. Ph.D., Mgr. Hana Splavcová, PhDr. Jana Kropáčková Dvouleté děti v předškolním vzdělávání OD PODZIMU DO ZIMY
17. BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDOVÁ, V. *Diagnostika dítěte předškolního věku*. Brno: Computer Press, a.s. 2007. ISBN 978-80-251-1829-0.